

Rechter

INHOUD

BESTUURLIJKE PRIORITEITEN	7
Maatschappelijk effectieve rechtspraak en innovatie	8
Tijdige rechtspraak	11
Gouden gedragsregels	18
Samen op Zoek	19
OVERIGE PRIORITEITEN	21
Verbeteren informatievoorziening en digitale toegankelijkheid	21
Werken met de menselijke maat	22
Versterken personeelsbeleid	23
Meer effectieve organisatie	26
Verbeteren van de diversiteit en de inclusiviteit	26
 BESTUURSRECHT	28
 BELASTINGRECHT	30
 STRAFRECHT	31
 FAMILIE	34
 JEUGD- EN ZORGRECHT	35
 HANDEL	36
 INSOLVENTIES	37
 KANTON	38
 WRAKINGS- EN VERSCHONINGSKAMER	40
 BEDRIJFSVOERING	42
TOELICHTING OP DE RESULTATEN	45
FINANCIEEL RESULTAAT	51
KWALITEIT EN KENGETALLEN	55
ALGEMENE CIJFERS	58

RECHTBANK DEN HAAG IN 2022

Graag laten we u zien wat we in 2022 zoal hebben gedaan. Terugkijkend was het een enerverend jaar. Na de coronapandemie mocht en kon iedereen weer naar de rechtbank komen. Bezoekers waren weer welkom en zeventien nieuwe rechters werden tijdens een feestelijke zitting in de Nieuwe Kerk in Den Haag geïnstalleerd. We hebben een aantal goede dingen uit de coronatijd behouden: een of twee dagen per week thuiswerken als het werk het toelaat en online zittingen doen als dat nuttig of nodig is. Voor zittingen waar veel publieke belangstelling voor is, organiseren we vaker een livestream.

We deden in 2022 veel zaken af: ruim 135.000. Verderop in dit verslag vindt u

enkele aansprekende voorbeelden hiervan. Heel bijzonder was de uitspraak in de strafzaak MH17. Na vele jaren van voorbereiding en hard werken door rechters en gerechtsjuristen en een team van communicatie, beveiliging, IT en logistiek oogstte deze uitspraak over de hele wereld waardering en lof.

Onze mensen

Tegelijkertijd moeten we constateren dat we minder zaken hebben kunnen afdoen dan we wilden. Ondanks het hoge aantal rechters in opleiding in de afgelopen jaren (dertig in 2022) hebben we nog een tekort van tien rechters.

We kampten met veel zieken en, met name onder de administratief medewerkers en

Bestuur rechtbank Den Haag: Johan Visser, Robine de Lange-Tegelaar, Merel Baas-van Vloten

de jonge juristen, met meer mobiliteit dan in voorgaande jaren. Ook om die reden hebben we de banden met universiteiten, hogescholen en mbo-instellingen aangehaald en is het aantal stageplaatsen verdubbeld.

In de tweede helft van 2022 kregen ook diverse afdelingen bij bedrijfsvoering te maken met een grote uitstroom van medewerkers. De arbeidsmarkt is gunstig en onze ervaren mensen zijn gewild. Het minderwerk is ook terug te zien in het financiële resultaat: het begrote tekort is toegenomen.

Betrokken en bevlogen

Uit het in 2022 gehouden medewerkerswaarderingsonderzoek blijkt dat ondanks corona het goed gaat met de betrokkenheid en bevlogenheid van onze mensen. Datzelfde geldt voor de sociale veiligheid en de omgangsvormen. Ook is er meer waardering voor loopbaanontwikkeling. Dat is positief. De werkdruk was en blijft echter hoog en is een voortdurende bron van zorg.

Er is hard gewerkt aan het inlopen op de diverse voorraden. Bij de teams Familie en Handel zijn de resultaten voorzichtig bemoedigend te noemen. Bij de teams Strafrecht is vooruitgang geboekt, ook dankzij het plannen van zittingen in samenwerking met het Openbaar Ministerie (de Verkeerstoren). De teams Bestuursrecht en Belastingrecht hebben helaas te kampen met een flinke stijging van zogenoemde beroepen niet tijdig beslissen (door de overheid) en 'no cure no pay'-zaken. Team Jeugd- en Zorgrecht slaagde erin de civiele jeugd- en zorgzaken binnen de geldende korte termijnen te behandelen

en heeft achterstanden in meervoudige kamer-strafzaken voor een groot deel kunnen wegwerken. Bij het team Insolventies is de verwachte stijging aan faillissementen uitgebleven. De collega's van het team hebben bijstand geboden aan het team Handel en aan diverse innovatieve projecten binnen de rechtbank.

Maatschappelijk effectieve rechtspraak

Op het gebied van maatschappelijke effectiviteit en toegankelijkheid boeken we nog steeds vooruitgang. Zowel de pilot Schuldenrechter als het project Wijkrechter is uitgebreid naar Leiden en Gouda. Samen met de gemeente, het OM, de politie en de advocatuur is een veelbelovende start gemaakt met het opzetten van wijkrecht-spraak in Den Haag-Zuidwest. Het team Familie steekt veel energie in de pilot Procedure Gezamenlijke Toegang Ouders, waarmee conflictueuze scheidingen kunnen worden voorkomen.

Verbinding

Tot slot, 2022 was ook het jaar waarin onderlinge verbinding en de vrolijkheid weer terugkwamen op de rechtbank. Er waren dagen voor permanente educatie, diverse lezingen en professionele ontmoetingen. Ook allerlei sociale evenementen konden weer doorgang vinden. Dat was en is precies wat we nodig hebben.

Namens bestuur rechtbank Den Haag,
Robine de Lange-Tegelaar
President

maart 2023

BESTUURLIJKE PRIORITEITEN

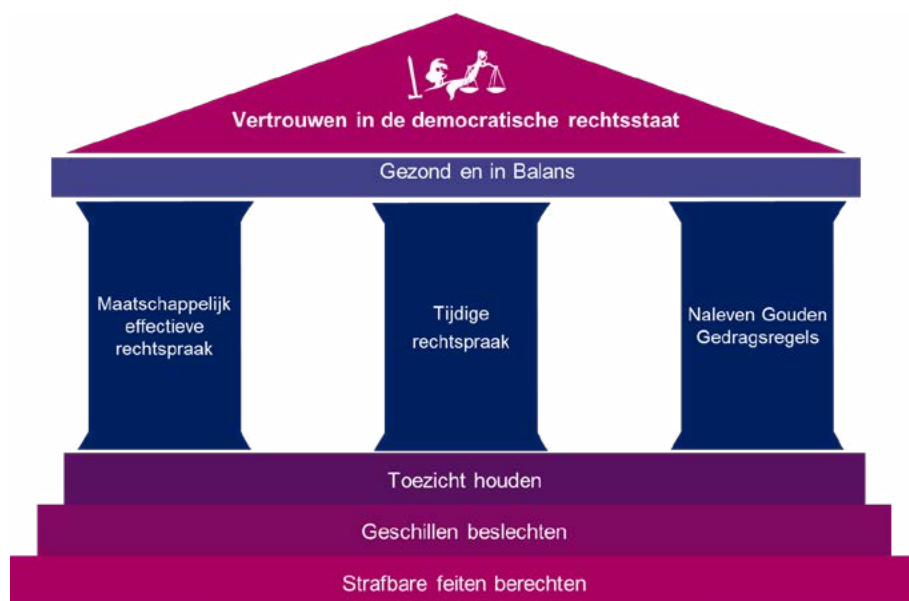
In de Uitvoeringsagenda 2020-2022, de Agenda van de Rechtspraak en het Jaarplan van de Rechtspraak 2022 zijn verschillende bestuurlijke prioriteiten voor de rechtspraak gesteld. De resultaten die geboekt zijn ten aanzien van de bestuurlijke prioriteiten van rechtbank Den Haag worden in dit eerste hoofdstuk benoemd. Het gaat daarbij om het bereiken van maatschappelijk effectieve rechtspraak, tijdige rechtspraak en het naleven van de afgesproken Gouden Gedragsregels. Dit zijn de drie pijlers waarop het meerjarenplan 2020-2022 is gebaseerd. In het hoofdstuk hierna wordt ingegaan op de bijdrage van rechtbank Den Haag aan de overige bestuurlijke prioriteiten die via de Uitvoeringsagenda 2020-2022, de Agenda van de Rechtspraak en het Jaarplan van de Rechtspraak 2022 zijn gesteld.

Om het vertrouwen in de democratische rechtsstaat te vergroten zetten we in Den Haag meerjarig in op drie pijlers:

1. Maatschappelijk effectieve rechtspraak.
2. Tijdige rechtspraak.
3. Naleven van de Gouden Gedragsregels.

Ons doel is een rechtbank die gezond en in balans is en die bijdraagt aan het vertrouwen in de democratische rechtsstaat. Om de samenhang tussen de functies voor de rechtspraak en de prioriteiten te visualiseren hanteren wij het beeld van het 'huis van de rechtspraak'. De teams hebben deze pijlers gebruikt om hun jaarplannen voor 2022 vorm te geven.

Deze prioriteiten zagen ook in 2022 op de verdere ontwikkeling van goede, efficiënte en maatschappelijk relevante rechtspraak. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de behaalde resultaten ten aanzien van deze prioriteiten.

Maatschappelijk effectieve rechtspraak en innovatie

Goede rechtspraak bestaat niet alleen uit het doorhakken van juridische knopen. Op sommige terreinen is er behoefte aan een rechter die het gehele conflict bekijkt. De gedachte is dat de rechtspraak in samenwerking met belanghebbenden verkent wat zij kan doen om tot betere antwoorden te komen.

Rechtbank Den Haag zet diverse stappen naar rechtspraak die maatschappelijk effectief is. In de teams/rechtsgebieden is daar op verschillende wijzen invulling aan gegeven. Hieronder zijn de resultaten en de voortgang in 2022 opgenomen van activiteiten die ervoor hebben gezorgd dat de rechtbank beter kan aansluiten bij de maatschappelijke behoeften.

Project Wijkrechter

In 2022 is bij alle kantonlocaties het project Wijkrechter gecontinueerd: partijen komen niet naar de rechtbank toe, maar de rechter bezoekt hen in de wijk om op een laagdrempelige manier in gesprek te gaan over een conflict en met de betrokkenen tot een oplossing te komen. Als dat niet lukt, doet de rechter uitspraak. De doelstelling om het project in 2022 meer bekendheid te geven in andere gemeenten dan Den Haag is beperkt geslaagd, maar de binnengekomen zaken zijn wel afgedaan. Ook zijn er enkele gesprekken gevoerd met de gemeenten en met het OM. De doelstelling van het project blijft ook in 2023 het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid in de wijk. Met de burgemeesters zullen in 2023 verdere gesprekken worden gevoerd om zowel dit project als de pilot Schuldenrechter weer meer onder de aandacht te brengen. De wijkrechters hebben in 2022 in totaal 61 zaken op zitting behandeld (en afgehandeld). In 2021 waren dit 21 zaken.

Pilot Schuldenrechter

De pilot Schuldenrechter wil vanuit de rechtspraak een actieve bijdrage leveren aan het verder helpen van mensen en ondernemingen met probleemschulden. De pilot is in 2022 verder uitgebouwd en doorontwikkeld. Een belangrijke doelstelling is voorlichting geven en kennisdeling, zowel binnen de rechtbank als aan ketenpartners (o.a. schuldhulpverlening van betrokken gemeenten in het arrondissement en Wsnp-bewindvoerders). Hiervoor zijn verschillende activiteiten uitgevoerd:

- Verscheidene schuldenfunctionarissen (SF's) hebben een presentatie bij verschillende teams van de rechtbank gegeven of gaan dit nog doen. Er is een nieuwe doorverwijzingsinstructie verstuurd.
- Er zijn nieuwe flyers ontworpen en er is een video gemaakt, die breed gedeeld is. Er zijn diverse interviews geweest over onze innovatieve werkwijze.
- In 2022 zijn alle gemeenten in het arrondissement benaderd om deel te nemen aan de pilot. Het merendeel is inmiddels aangehaakt, met de rest worden nog gesprekken gevoerd.
- Er is een landelijk startpakket ontwikkeld voor de andere gerechten zodat zij ook aan de slag kunnen met de schuldenfunctionarissen. Deze ambassadeursrol blijft rechtbank Den Haag vervullen.
- De projectgroep is versmald. Er is één coördinerende SF in het team Insolventies aangesteld, die fungeert als aanspreekpunt voor de gemeenten. Ook uit andere teams zijn in 2022 schuldenfunctionarissen geworven. De inzet van de schuldenfunctionaris raakt steeds beter ingebed.

De meeste verwijzingen komen uit het team Kanton en de samenwerking met dit team is geïntensiveerd. Kanton Leiden en Gouda hebben zich, in navolging van Den Haag, in september 2022 eveneens aangesloten. Schuldenfunctionarissen zijn aanwezig bij de rolzittingen.

Het thema schuldenbewind, dat ook deel uitmaakt van de pilot, is on hold gezet. Dwarsverbanden tussen schuldenbewind en schuldsanering bieden nog te verkennen mogelijkheden voor rechtzoekenden.

Om actief te kunnen bijdragen aan de landelijke inzet van schuldenfunctionarissen ten behoeve van de WHOA (Wet homologatie onderhands akkoord) bij het behandelen van verzoeken van ondernemingen met probleemschulden is de WHOA-poule inmiddels uitgebreid. Een (extra) rechter-commissaris (RC) is opgeleid en andere gerechtsjuristen kunnen nu ook WHOA-verzoeken behandelen.

Procedure gezamenlijke toegang ouders

In 2021 is de procedure gezamenlijke toegang ouders (PGTO) gestart. Het doel van deze pilot is om in scheidingszaken waarbij kinderen betrokken zijn de ouders gezamenlijk alle informatie die van belang is aan de rechtbank te doen verstrekken en een overzicht te maken van waar zij het over eens zijn en welke beslispunten nog voor de rechter openliggen. Een snelle interventie van de rechter waarin regie wordt gevoerd op de voorliggende beslispunten moet, behalve tot het beperken van schade aan de ouderrelatie en de kinderen, leiden tot verkorting van de doorlooptijden. In 2021 was het aantal zaken nog te klein om

conclusies te trekken. In 2022 zijn wederom ad hoc op bestaande zittingen pilotzaken ingepland. In totaal zijn het afgelopen jaar 15 zaken in de PGTO behandeld.

Om een groter aantal zaken naar de pilot te trekken is overleg gevoerd met pilotpartners en zijn promotieactiviteiten uitgevoerd. Er is in de Nieuwsbrief Rechtspraak aandacht besteed aan de pilot en er zijn lunchbijeenkomsten georganiseerd met de advocatuur ter promotie van de pilot. De rechtbank heeft besloten de pilot niet verder te verlengen. In februari 2023 is in het kader van het onderzoek een evaluatie gepland.

Wijkrechtspraak

Het doel van wijkrechtspraak is om te komen tot een ontwikkeling van de integrale, diepgaande en duurzame aanpak van multiproblematiek waarbij een beslissing van de rechter vereist is en/of behulpzaam kan zijn. In 2022 hebben rechtbank Den Haag, het OM, de politie, de gemeente Den Haag en de advocatuur bestuurlijk hun betrokkenheid uitgesproken om de ontwikkeling van wijkrechtspraak verder te verkennen in Den Haag en in het bijzonder in Den Haag-Zuidwest.

Om te komen tot goede wijkrechtspraak is lokale samenwerking met justitiële en sociale partners in de wijk nodig, om straf en zorg op elkaar af te stemmen. Het initiatief voor het verder opzetten en vormgeven van wijkrechtspraak ligt bij de rechtbank. Daarom heeft de rechtbank in 2022 het projectteam Wijkrechtspraak opgericht, dat samen met (lokale) ketenpartners een projectplan opstelt. Op basis van het projectplan worden samen met ketenpartners geschikte zaakstromen geselecteerd en de bijbehorende werk-

processen en overleg- en samenwerkstructuren voor wijkrechtspraak in Den Haag-Zuidwest uitgewerkt. Ook worden randvoorwaarden als ICT, beveiliging, planning en roosteren geconcretiseerd.

De startbijeenkomst met keten- en sociale partners heeft inmiddels in februari 2023 plaatsgevonden en de projectgroep organiseert gedurende het jaar diverse vervolgbijeenkomsten. In mei zal samen met de Driehoekspartners en de advocatuur een bestuurlijke aftrap op de wijkrechtspraaklocatie plaatsvinden. De verwachting is dat in het derde kwartaal van 2023 de eerste zaken kunnen worden behandeld en het project vanuit daar kan worden uitgebouwd.

Overige initiatieven op het gebied van klantgerichtheid

Diverse teams hebben, behalve aan de bovengenoemde projecten, in 2022 gewerkt aan innovaties of een effectievere rechtsgang voor rechtzoekenden in hun rechtsgebied, waardoor de maatschappelijke effectiviteit van de rechtspraak vergroot is. Noemenswaardige resultaten zijn:

- Verbeterde leesbaarheid van vonnissen, communicatiemiddelen en brieven, ofwel: het gebruik van klare taal.
- Betere digitale toegankelijkheid voor bewindvoerders. Dit betreft een in 2021 gestarte pilot bij Kanton, waarbij familiale (niet-professionele) bewindvoerders in staat zijn gesteld om (net als professionele bewindvoerders) digitaal te communiceren met de rechtbank. In 2022 is het aantal deelnemers toegenomen.
- Bevordering van het gebruik van mediation in civiele zaken, waaronder dagvaardingen (team Handel) en verzoeken van

Kanton Leiden

curatoren bij faillissementen. Dit betreft een voortzetting van het beleid dat in 2021 is gestart.

- Door eerder in het procesverloop een mondelinge behandeling na dagvaarding te bepalen is geprobeerd escalatie bij handelszaken te voorkomen.

Tijdige rechtspraak

In de jaarplannen van 2022 was een flink aantal plannen opgenomen om te komen tot tijdige en voorspelbare rechtspraak. Een groot deel daarvan betrof het wegwerken van achterstanden en/of het verbeteren van doorlooptijden. Andere plannen waren het inzetten van procesverbeteringen of -versnellers dan wel het vergroten van voorspelbaarheid en het gebruikmaken van de inloopkamer om werkvoorraden af te

handelen. Gedurende het jaar is de voortgang van de uitwerking van deze plannen gemonitord. De resultaten zijn niet in alle gevallen zichtbaar in de behaalde doorlooptijden in de dashboards. Dit kan te maken hebben met een oude werkvoorraad; zolang hieraan wordt gewerkt, is een verbetering in de doorlooptijd nog niet zichtbaar. Ook de bereikte resultaten in het terugdringen van werkvoorraden laten een wisselend beeld zien. Factoren als onderbezetting en instroom spelen daarin een rol.

Doorlooptijden

De landelijke dashboards worden nog steeds verder doorontwikkeld om meer inzicht te bieden in de verschillende zaakstromen en soorten trajectonderdelen. Bij de zaakstromen van Bestuursrecht (1e aanleg)

en Handel en Kanton (1e aanleg) is de ontwikkeling het verst. Bij de zaken voor Familie en Jeugd- en Zorgrecht zijn er nog wat onjuistheden, zoals het dubbel weer-geven van zaken door het rekenen per pupil (ondertoezichtstelling (OTS) en uithuis-plaatsing (UHP)) en de indeling van zaken in onjuiste categorieën. Bij Strafrecht is het ‘zittingsgereed zijn’ nog niet voldoende

uitgekristalliseerd, waardoor het verschil tussen de zittende magistratuur (ZM) en het openbaar ministerie OM) (waar ligt de vertraging?) nog lastig te bepalen is.

Voor rechtbank Den Haag gaat het in de rechtsgebieden van Bestuursrecht en Handel en Kanton om de volgende percentages:

Gehaalde doorlooptijd per zaakstroom van Bestuursrecht en Handel en Kanton in 2022

Bestuur	Landelijk	Rechtbank Den Haag
Belasting	14%	6%
Bestuursrecht - algemeen	13%	8%
Vreemdelingenkamer	47%	31%
Kennelijke uitspraken & verzet	29%	8%
Bestuursrecht - totaal	23%	16%

Kanton Gouda

Handel/kanton	Landelijk	Rechtbank Den Haag
Dagvaarding - verweer	42%	38%
Dagvaarding - verweer Kanton	46%	47%
Dagvaarding - verweer Handel EK 1e aanleg	32%	11%
Dagvaarding - zonder verweer	81%	83%
Kort Gedingen	53%	48%
Verzoekschriften	84%	84%
Handel-Kanton - totaal	76%	77%

Bestuursrecht en Belastingrecht 1e aanleg

In 2022 zijn er veel oude procedures uitgestroomd. De tijdigheid van de rechtspraak is in het hele rechtsgebied van bestuursrecht landelijk licht verbeterd, maar in Den Haag nog niet. Dit heeft onder andere te maken met de bestaande achterstanden, mede in relatie tot de personele bezetting. Bij belastingrecht zijn de voorraden nog groot. Ook in 2023 spelen oude voorraden nog een rol. Van de totale voorraad staat een deel in het eerste kwartaal gepland, maar een groter deel wacht nog op een zitting.

Handel en Kanton 1e aanleg

Bij Handel en Kanton is zowel landelijk als in Den Haag vooruitgang geboekt. Hierin tellen de kantonzaken (vooral dagvaarding zonder verweer) zwaar mee door de grote aantallen. Voor de kantonzaken geldt dat de doorlooptijdsscore op de meeste zaakstromen

rond of boven het landelijk gemiddelde niveau ligt. De kort gedingen blijven enigszins achter, maar ook daar zijn de doorlooptijden eind 2022 al flink verbeterd. Over het tweede halfjaar was de score gelijk aan het landelijke gemiddelde.

De nieuwe standaarden die landelijk voor handelszaken zijn vastgesteld worden meestal niet gehaald. Dit speelt vooral bij de dagvaarding met verweer, waar in 2022 11% (EK) van de zaken binnen de standaard-doorlooptijd is afgedaan. In 2022 is, behalve aan verbeteringen in de roostering en planning, vooral gewerkt aan het verkleinen van de voorraden. Bij de handelszaken zijn er echter, ondanks de inhaalslag in 2022, nog steeds te veel oude zaken. Als de voorraad verder daalt in 2023 (mede afhankelijk van de instroom) zou eind 2023 verbetering te zien moeten zijn.

Werkvoorraden

Lamicie-werkvoorraad per productgroep in de jaarverantwoording

Ontwikkeling werkvoorraad per jaareinde Rechtbank totaal	2022	2021
Bestuur	3.535	3.627
Vreemdelingenkamer	1.180	1.110
Belasting	3.492	3.096
Civiel Handel	3.041	3.758
Civiel Familie	3.442	3.777
Straf	8.191	10.790
Kanton	15.943	11.088
Totaal	38.824	37.246

Bij Kanton en Belastingrecht is sprake van een toegenomen werkvoorraad. Bij Belastingrecht wordt dit met name veroorzaakt door de 'no cure no pay'-zaken (met betrekking tot de WOZ), ondanks de hoge productie ten opzichte van de begroting. Bij Kanton is er een toename in het aantal beheerszaken.

Ook de voorraad onderhanden strafzaken neemt toe. Er zijn vooral meer Mulderzaken (beroep tegen verkeersboetes). (NB De voorraad betreft alleen de Lamicie-voorraad bij de rechtbank, dus niet de voorraad bij het OM).

Bij Bestuursrecht, maar vooral bij Familie en Handel, zijn de voorraden teruggelopen.

Voorspelbaarheid

In september 2022 is een bijeenkomst gehouden voor alle leidinggevendenden en het bestuur van de rechtbank. Het doel van de sessie was te komen tot een gezamenlijke visie binnen rechtbank Den Haag op wat voorspelbaarheid voor de rechtzoekende betekent en welke concrete acties daartoe kunnen worden ondernomen. Onder begeleiding zijn teams daarmee aan de slag gegaan en dat heeft tot de volgende resultaten geleid:

- Er is een projectgroep opgericht met leden van de teams Bestuursrecht. Deze projectgroep zal het komende jaar nieuwe acties gaan bedenken en uitvoeren.
- Het team Insolventies heeft de uitleg van de Kadertool gekregen en voor het team ingevuld. Zij gaan nu acties bedenken en uitvoeren.

Communicatie

Om collega's te inspireren en successen te delen wisselen we op regelmatige basis best practices en succesverhalen uit. Hiermee laten we zien dat de doelen van tijdige rechtspraak niet alleen op papier bestaan, maar ook worden gerealiseerd. In 2022 is maandelijks een aantal collega's geïnterviewd over de initiatieven binnen de teams. De communicatieadviseur houdt in een contentkalender alle activiteiten bij. Voor het initiatief Plankader (zie pagina 16) is een aparte contentkalender gemaakt. De communicatieadviseurs van de rechtbanken Gelderland, Zeeland-West-Brabant en Den Haag en de communicatieadviseur van de landelijke projectgroep werken samen aan deze contentkalender. Ook in 2023 gaan we door met het delen van best practices en succesverhalen.

Managementinformatie

De dashboards over tijdige rechtspraak worden steeds meer in finale vorm gegoten. In 2022 waren er echter nog veel kritische noten te kraken over de dashboards en was nog veelal sprake van mogelijk onjuiste metingen. De verwachting is dat de dash-

boards vanaf 2023 kunnen worden gebruikt zoals bedoeld, afgezien van verfijningen. Steeds meer klankbordgroepen hebben minder punten te bespreken en komen inmiddels op afroep bij elkaar. Op het gebied van bevordering en begeleiding van het gebruik van dashboards zijn de volgende resultaten geboekt:

- In september is de kick-offworkshop voor de managementteams strafrecht van de rechtbanken Den Haag en Noord-Nederland georganiseerd. De deelnemers aan de workshop bespraken hun zienswijze op het gebruik van de dashboards.
- In december is met de rechtbank Amsterdam de kick-offworkshop voor Toezicht gehouden. Medio januari 2023 staat de kick-offworkshop voor Familie en Jeugd- en Zorgrecht met de rechtbank Zeeland-West-Brabant gepland.
- Ieder primair processteam kent nu een portefeuillehouder Tijdige Rechtspraak, waarbij het idee is dat die het aanspreekpunt is als het gaat over het monitoren van de voortgang van de doorlooptijden/stand van de werkvoorraad aan de hand van de dashboards.

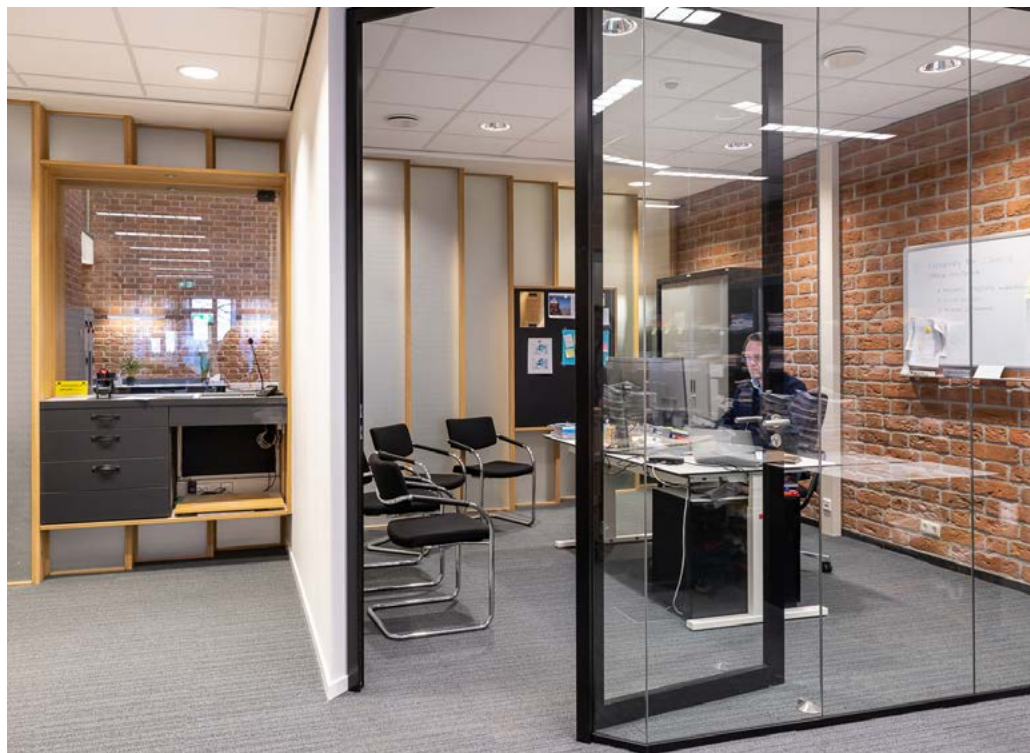
Monitoring doorlooptijden en rapportage

Het was in 2022 lastig om op basis van de rapportages over doorlooptijden vergelijkingen te maken (bijvoorbeeld als de werkvoorraad drastisch wijzigde door veranderingen in een zaakstroom). De verwachting is dat in 2023 – ondanks dat er ongetwijfeld nog wat aanpassingen zullen volgen – cijfers binnen een rechtsgebied accurater met elkaar vergeleken kunnen worden. Dit geldt voornamelijk binnen de rechtbank, en niet zozeer tussen rechtbanken, omdat registraties tussen rechtbanken op verschillende wijzen kunnen plaatsvinden. Momenteel wordt er – voor zover mogelijk – periodiek gerapporteerd via de bestuurs- en de teamrapportages over de meetbare jaarplandoelen van de teams. De resultaten van de doelen blijven in praktijk lastig te

koppelen aan de oorzaken, gezien de wisselwerking van meerdere factoren, bijvoorbeeld instroom, werkprocessen en werkvoorraad van verschillende zaakstromen. Deze hebben alle tegelijkertijd invloed op de doorlooptijdstandaarden.

Roosteren en plannen

Binnen tijdige rechtspraak zijn het roosteren en plannen belangrijke speerpunten om de tijdigheid en voorspelbaarheid voor de rechtzoekende te verbeteren. Daarom is het initiatief Plankader opgepakt. Een plankader gaat over de inzet van mensen en middelen en over het maken van duidelijke werkafspraken: wie doet wat en wanneer in het rooster- en planproces, volgens welke principes wordt gepland en met welke informatie en systemen wordt er gewerkt?

Kanton Gouda

Op basis daarvan wordt het rooster- en planproces duurzaam ingericht. De rechtbanken Den Haag, Gelderland en Zeeland-West-Brabant zijn in 2022 hiermee gestart. Geholpen door externe experts die veel ervaring hebben met roosteren en plannen in de zorg en het onderwijs, zijn betrokkenen met elkaar bezig geweest om alle aspecten hiervan in kaart te brengen en in het 'kader' te vatten.

Inlooptkamer

In 2022 is door de rechtbank gebruikgemaakt van de inlooptkamer in de volgende rechtsgebieden:

- Bestuursrecht: In 2022 mocht rechtbank Den Haag 100 zaken aanbieden. Dat zal ook in 2023 het geval zijn. Thans loopt

nog een discussie of WIA-zaken hiervoor de meest handige zaken zijn.

- Handel: Er was sprake van een discrepantie tussen de registratie van de inlooptkamer en de aantallen zaken die in het dashboard zichtbaar waren. Afgesproken is dat in de verantwoording het aantal zaken dat geregistreerd werd door de inlooptkamer wordt opgenomen. Dat ging in totaal om 64 zaken.
- Familie: Vanaf begin 2022 zijn iedere maand circa 15 zaken ingestuurd naar de inlooptkamer. Eind 2022 is dit minder geworden omdat de werkvoorraad inmiddels sterk was gekrompen.

Gouden gedragsregels

Met de afgesproken Gouden Gedragsregels laat de rechtbank zien dat ze ook intern een prettige (samen)werkomgeving wil zijn. Dit betekent onder andere aandacht voor een professionele en effectieve organisatiecultuur waarin medewerkers respectvol met elkaar omgaan en openstaan voor feedback. De Gouden Gedragsregels staan eveneens aan de basis van de rechtspraakbrede visie op leiderschap, die in onze rechtbank als uitgangspunt dient. Het bestuur en de teamvoorzitters stimuleren dat volgens deze gedragsregels wordt (samen)gewerkt en zij geven daarin het goede voorbeeld.

In 2022 is bestuurlijk veel aandacht gegeven aan de bevordering van onderlinge samenwerking en verbinding binnen de rechtbank. Onder het motto: 'Rechtspraak, we doen het samen', is in de reguliere (voortgangs) overleggen het belang van samenwerking benadrukt. Voor 2023 hebben teams plannen ingediend om de samenwerking te verdiepen of verbreden. Ook zijn in 2022 organisatiebrede bijeenkomsten georganiseerd.

De rechtbank vindt het belangrijk dat er ruimte is voor professionele en persoonlijke ontwikkeling. Collegiaal leren biedt verschillende mogelijkheden om te investeren in de eigen professionele ontwikkeling en om meer inzicht te krijgen in zowel de eigen drijfveren als die van collega's.

De percentages collegiaal leren laten in 2022 ten opzichte van 2021 een positief beeld zien.

Percentages collegiaal leren en reflectie 2021-2022

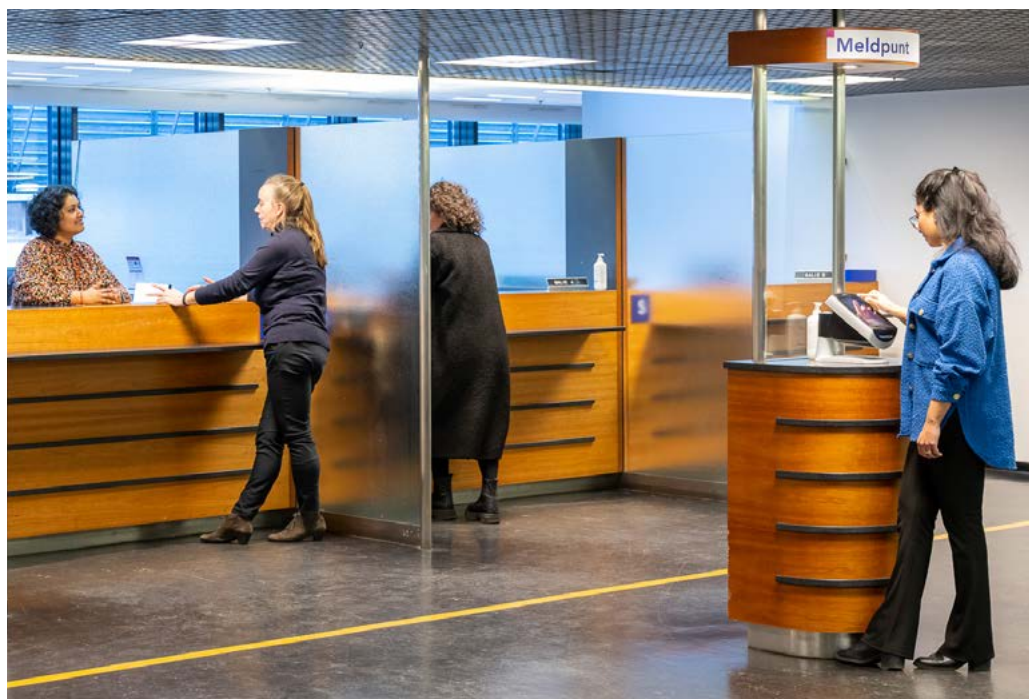
Jaar	GA	RA	Totaal
2021	56%	58%	57%
2022	76%	71%	73%

In 2022 kent rechtbank Den Haag, zowel voor de rechters (RA) als voor de gerechtsambtenaren (GA), een stijging van de percentages collegiaal leren, reflectie en intervisie. Dit is enerzijds te verklaren door het succes van de rechtbankbrede intervisie voor rechters en anderzijds door meerdere teamdagen met als centraal onderwerp collegiaal leren en intervisie.

In 2022 is de rechtbank van start gegaan met rechtbankbrede intervisie voor rechters. Het programma bestaat uit drie onderdelen: groepsintervisie, duo-intervisie en de blik van buiten. Met een gemiddeld deelnemerspercentage van meer dan 70% zal de rechtbankbrede intervisie in 2023 worden voortgezet, uitgebreid met een eventuele pilot voor rechtbankbrede intervisie voor de juridisch medewerkers.

De stijging van het percentage collegiaal leren is mede te verklaren als nawerking van de coronatijd. Meerdere teams hebben in 2022 geïnvesteerd in teamdagen met aandacht voor de verbinding binnen het team, het delen van kennis en ervaringen, bewuste en onbewuste gedragingen en sociale veiligheid/integriteit.

Middels de jaarlijkse opleidingsplannen blijft kennis delen, collegiaal leren en reflectie binnen rechtbank Den Haag structureel ingebed als kwaliteitsinstrument voor blijvende professionalisering en het blijvend verbeteren van individuen, teams

Centrale balie rechtbank Den Haag

en organisaties. In 2023 zal ook worden ingezet op aansluiting met de uitkomsten van het medewerkersonderzoek (denk hierbij aan een veilige werkomgeving, cultuur en (sociale) verbinding) en op die van de kwaliteitsvisitatie (bijeenkomsten over de kwaliteit van rechtspreken/de standaarden en kennisdeling).

Samen op Zoek

De projectgroep Samen op Zoek naar het verhaal van de Haagse rechtbank wil graag bijdragen aan de onderlinge verbinding. Regelmatig organiseert Samen op Zoek daarom lunchlezingen en -gesprekken voor alle collega's van de rechtbank. Ook collega's van het Hof melden zich hier veelvuldig voor aan.

In 2022 begonnen we door corona nog digitaal, maar in de loop van het jaar konden

de bijeenkomsten weer in de bibliotheek plaatsvinden. Er waren drie goedbezochte bijeenkomsten. De eerste gast was Chris van Dam, oud-Kamerlid voor het CDA, voorzitter van de Parlementaire onder-vragingscommissie Kinderopvangtoeslag en voormalig officier van justitie. Er vond met hem een open en boeiend gesprek plaats met als thema Recht en Politiek. Daarna was er het minisymposium 'De rechter onder druk'.

De film 'Judges Under Pressure', over de strijd van de Poolse rechters voor onafhankelijke Poolse rechtspraak, werd gevolgd door een paneldiscussie met Esther de Rooij, Jan Montijn en Yavuz Aydin onder leiding van Rogier Hartendorp. De laatste gast was Iris van Domselaar, hoogleraar rechtsfilosofie en beroepsethiek voor juristen aan de UVA, die ons meenam in de wereld van juridische moed.

OVERIGE PRIORITEITEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bijdrage van rechtbank Den Haag aan de bestuurlijke prioriteiten die via de Uitvoeringsagenda 2020-2022, de Agenda van de Rechtspraak en het Jaarplan van de Rechtspraak 2022 voor de rechtspraak zijn gesteld.

Verbeteren informatievoorziening en digitale toegankelijkheid

In 2022 is rechtbank Den Haag verder gegaan op de ingezette koers om te digitaliseren en digitaal toegankelijk te zijn. De rechtbank sluit hiertoe aan bij de implementaties zoals die worden geëntameerd door IVO Rechtspraak (de ICT-dienstverlener voor de rechtspraak). Dit geldt voor zowel digitale toegang (in 2022 is DT Verplichte Zorg geïmplementeerd) als voor andere implementaties als bijvoorbeeld die van Renovatie Civiel, Schrijfhulp en de booster-campagne Veilig Mailen.

Ook is aangesloten bij het landelijke trajecten aanzien van informatiehuishouding en worden initiatieven genomen om informatiebeheer te gaan uitvoeren en borgen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met team Facilitair en het archief.

Daarnaast is er gestart met initiatieven om zowel de vergaderzalen als de zittingszalen te upgraden. Hierbij wordt rekening gehouden met de vernieuwbouw van de rechtbank en worden er structuren en werkwijzen opgezet die ook voor dit grootschalige project gebruikt kunnen worden.

Bij het hof start begin 2023 een pilot Scannen onder Substitutie (SoS). Dit brengt ook nieuwe werkzaamheden voor het archief van de rechtbank met zich mee. Naast het archief is ook Unit IV betrokken bij deze voorbereidingen omdat hieruit lering kan worden getrokken voor de start van de landelijke uitrol van zaakstromen met SoS bij de rechtbank.

Alle werkzaamheden vinden plaats in nauw overleg met IVO Rechtspraak en waar nodig worden andere afdelingen binnen de rechtbank betrokken en wordt daarmee samengewerkt.

Digitaal werkdoossier

Het digitaal werkdoossier (DWD) heeft tot doel een generiek digitaal werkdoossier te ontwikkelen voor de rechtsgebieden bestuursrecht, civielrecht en strafrecht. Eind 2022 zijn de eerste stappen gezet om in navolging van de projectvorming bij IVO Rechtspraak met enkele teams te gaan praten over 'scannen voor het DWD'. Dit is de eerste functionaliteit die vanuit IVO Rechtspraak voor het DWD is ontwikkeld. Hiervoor moeten al gescande dossiers in het DWD 'beschikbaar worden gemaakt ter bewerking'. Er zijn teams geïnteresseerd en in 2023 wordt dit verder uitgewerkt.

Werken met de menselijke maat

De rechtspraak stelt zich ten doel te werken met de menselijke maat. Dit onderwerp komt binnen rechtbank Den Haag op velerlei vlakken tot uiting. Bijvoorbeeld in de projecten en initiatieven die gericht zijn op wijkrechtspraak en klantgerichtheid, genoemd op pagina 8 onder 'Maatschappelijk effectieve rechtspraak'. Maar ook de reflectie naar aanleiding van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft eraan bijgedragen dat bij behandeling van zaken de menselijke maat meer wordt betrokken. Daarnaast geeft de behandeling van klachten van rechtzoekenden de organisatie kansen zich op dit gebied te verbeteren.

Reflectie n.a.v. de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag

In december 2020 is het rapport Ongekend Onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag verschenen. In dit rapport concludeerde de commissie dat bestuursrechters de betrokken ouders niet de rechtsbescherming hebben geboden die nodig was. Naar aanleiding van die conclusies is binnen de rechtspraak gereflecteerd op de rol van de bestuursrechter in de kinderopvangtoeslagzaken.

Op 6 oktober 2021 verscheen van de in maart 2021 opgezette Werkgroep reflectie toeslagenaffaire rechtbanken van het Landelijk Overleg Vakinhoud Bestuursrecht (LOVB) het rapport 'Recht vinden bij de rechtbank'. Na de eind 2021 in rechtbank

Kanton Leiden

Den Haag gehouden bijeenkomsten, georganiseerd met rechters en juridisch medewerkers naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport, is het onderwerp 'buikpijndossiers' vanaf 2022 geland in de betreffende teams als onderdeel van de reguliere overleggen.

Dit betekent dat de rechtbank zich bewust is geworden van de noodzaak stil te staan bij de vraag of er sprake is van dergelijke dossiers. Dit is een doorlopend inzicht dat zo nodig kan worden meegenomen naar het LOVB. Ook het onderwerp evenredigheid is op verschillende momenten onderwerp van gesprek geweest. Inmiddels is ook een expertgroep binnen het LOVB opgezet voor het onderwerp varia, waarbinnen de toeslagen meer dan voorheen in beeld kunnen blijven als belangrijk aandachtspunt.

Klachtbehandeling

Iemand die zich door de rechtbank onheus bejegend voelt, moet kunnen rekenen op een zorgvuldige behandeling van zijn klacht. De rechtbank heeft zelf ook belang bij een goede klachtbehandeling, omdat hier veel van kan worden geleerd. Klachten die bij rechtbank Den Haag worden ingediend worden behandeld volgens de gezamenlijke klachtenregeling van de rechtbanken Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Noord-Holland. Op grond van deze klachtenregeling worden klachten beoordeeld door het gerechtshof. In 2022 zijn er 348 klachten over de rechtbank afgehandeld. Iets minder dan de helft daarvan is niet behandeld, meestal omdat de klacht ging over een rechterlijke beslissing. Bij de 184 klachten die wel werden behandeld, is in 81% van de zaken telefonisch contact geweest tussen de klachtenfunctionaris en de indiener van de klacht. Dit contact werd

over het algemeen zeer gewaardeerd door de indieners, een derde van deze klachten kon na een goed gesprek informeel worden afgedaan. Daarnaast zijn bij 23% van de behandelde klachten door het bestuur schriftelijk excuses aangeboden omdat er inderdaad iets niet goed bleek te zijn gegaan.

Voor de managementteams worden door de klachtenfunctionaris jaarlijks rapportages gemaakt over de ontvangen en behandelde klachten, om zo samen met het management te kunnen kijken waar verbeteringen mogelijk zijn in de werkprocessen of in de communicatie met rechtzoekenden om klachten te voorkomen.

Versterken personeelsbeleid

De medewerkers zijn het hart van de rechtbank en zonder deskundige en bevoegde medewerkers is er geen goede rechtspraak. Voor een goed functionerende organisatie is het essentieel om betrokken en vakbekwame medewerkers aan te trekken, te behouden, toe te rusten en te ontwikkelen ('binden en boeien'). Ook in deze tijd van krapte op de arbeidsmarkt blijft het van belang om zo effectief en efficiënt mogelijk nog steeds de juiste persoon op het juiste moment op de juiste plek te hebben en te houden. De rechtspraak heeft hierbij behoefte aan voldoende en kwalitatief goede mensen voor de hoeveelheid werk.

Versterken gerechtsoverstijgende strategische personeelsplanning

In 2021 heeft de rechtbank reeds de eerste stappen gezet met strategische personeelsplanning (SPP). SPP is stapsgewijs en per team geïntroduceerd. Vanaf de eerste toepassing van SPP bij het eerste team is

het instrument inmiddels verder ontwikkeld door ook meer meetbaar te gaan sturen. Waar dat in de eerste toepassingen vooral met het goede gesprek was, wordt het (conform de interne handreiking voor de toepassing van SPP) nu ook meer meetbaar ondersteund. Op termijn worden managementteams ook meer ervaren en zal de toepassing van SPP steeds meer onderdeel worden van het reguliere HR-instrumentarium. De start is in 2022 gemaakt bij de teams Front, Facilitair, Familie en Kanton. SPP zit nu in de ontwikkelingsfase en groeit steeds meer naar de 'volwassen' fase toe. Dit hangt samen met het rechtbankbrede streven van 'de basis op orde'.

Loopbaanbeleid gerechtsambtenaren

Het is van belang om blijvend te investeren in de ontwikkeling van medewerkers. Dit zorgt er onder andere voor dat medewerkers duurzaam inzetbaar zijn en blijven en dat de organisatie wendbaar is. In tijden van een krappe arbeidsmarkt, waardoor het moeilijk is goed gekwalificeerd personeel aan te trekken, is aandacht voor de ontwikkeling en het 'binden en boeien' van medewerkers belangrijk. Als gevolg van de toegenomen vergrijzing zal het ook op de lange termijn lastig blijven om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken. Dit vraagt om een (lokale) langetermijnvisie.

Rechtbank Den Haag heeft het afgelopen jaar bijgedragen aan de ontwikkeling van medewerkers door het blijvend en actief aanbieden van loopbaangesprekken aan de hand van onder andere de TMA-methode (Talent Motivatie Analyse-methode). Deze methode is aangeboden aan juridisch medewerkers, administratief medewerkers en de bedrijfsvoering. Mogelijkheden om deze 'loopbaanscan' aan alle gerechts-

ambtenaren aan te bieden worden verder onderzocht. De TMA-methode wordt binnen de rechtbank eveneens ingezet voor teamontwikkeling binnen managementteams, wat leidt tot een betere onderlinge samenwerking op basis van talenten.

Leidinggevend in diverse gremia zijn in 2022 geïnformeerd over de mogelijkheden op loopbaangebied voor medewerkers. Lokaal wordt multidisciplinair samengewerkt om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

De rechtbank nam in 2022 deel aan een landelijke projectgroep voor het bevorderen van de mobiliteit van administratief medewerkers vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), gericht op alle uitvoeringsorganisaties binnen het ministerie. In dit kader is onder andere een online meet-and-greet-bijeenkomst georganiseerd waaraan administratief medewerkers van de rechtbank konden deelnemen. Verder zijn activiteiten voorbereid om mobiliteit binnen de administraties te vergroten, zoals het aanbieden van opleidingen passend bij deze doelgroep en het aanbieden van de mogelijkheid van functieruil binnen een van de deelnemende uitvoeringsorganisaties van JenV.

Binnen de rechtbank is eveneens gesproken over het herijken van het lokale loopbaanbeleid. Begin 2023 volgt een dialoogsessie met alle leidinggevend, waarna verdere acties kunnen worden ingezet. Thema's die hierbij aan de orde komen zijn onder andere de rol en positie van de juridische professional, het ontwikkelingstraject voor gerechtsjuristen op basis van het 3/5/7-model, de eventuele bijdrage van uniforme loopbaantrajecten aan het loopbaanbeleid en in hoeverre talentontwikkeling kan

bijdragen aan het binden en boeien van onze medewerkers.

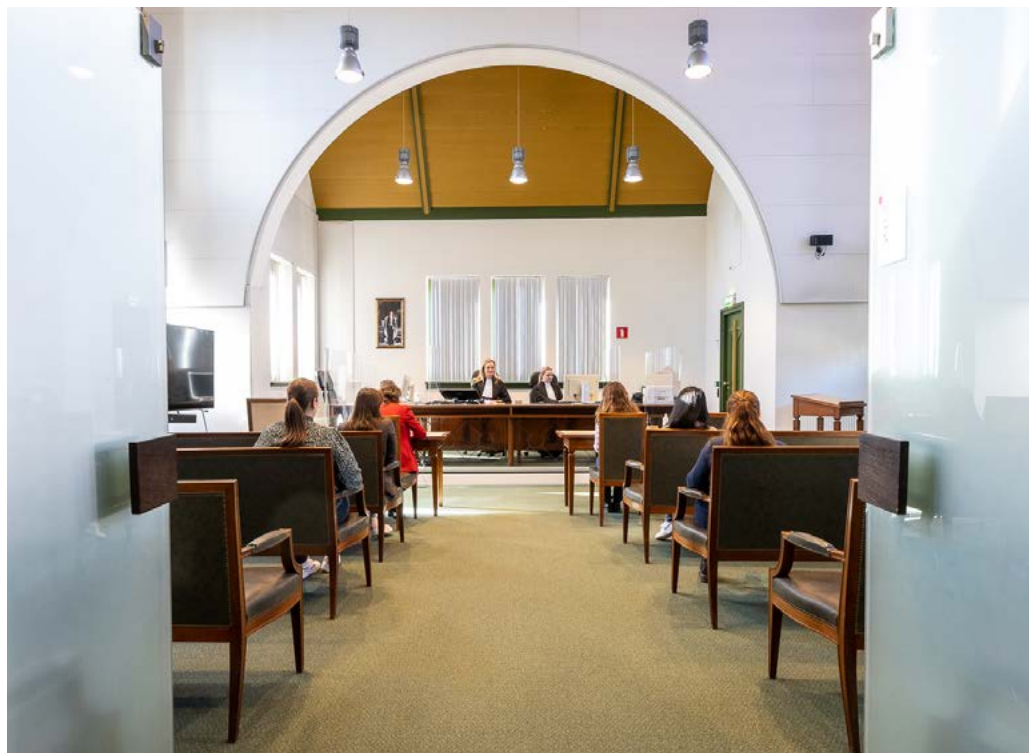
Rechtbank Den Haag neemt in 2023 eveneens deel aan de rijksbrede werkgroep Talentgericht werken.

Versterken arbeidsmarktbeleid en -communicatie

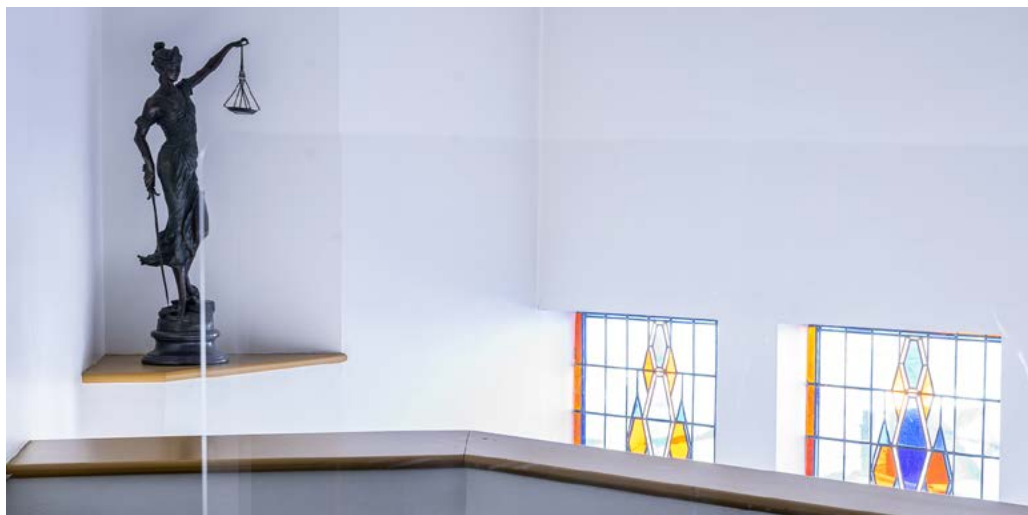
Eind 2021 is de lokale arbeidsmarktprojectgroep opgericht. De projectgroep heeft haar eigen missie, visie en plan van aanpak opgesteld. De projectgroep bestaat uit leden van verschillende teams en met diverse achtergronden, die in 2022 allen vanuit hun eigen expertise en kennis hun bijdrage hebben geleverd. Denk hierbij aan medewerkers van communicatie, werving en selectie, maar ook vanuit leren en ontwikkelen en de interne werkgroep diversiteit. Indien nodig

of gewenst zijn ook medewerkers uit het primaire proces en medewerkers met een bijzondere expertise uitgenodigd om deel te nemen aan een specifiek onderdeel van de projectgroep.

In februari 2022 heeft de projectgroep een kick-off gehad, waarbij zij van start is gegaan met het plan van aanpak middels zogenaamde bouwstenen. Vervolgens is de projectgroep maandelijks bij elkaar gekomen om de voortgang te bespreken. De bouwstenen uit het plan van aanpak zijn deelprojecten, die zijn voortgekomen uit onder andere het landelijke project Versterken arbeidsmarktbeleid en -communicatie, het jaarplan van rechtbank Den Haag en lokale ideeën en initiatieven. Eveneens heeft de projectgroep kennis genomen van landelijke

Kanton Leiden

Kanton Leiden

rapportages en producten, zoals de quickscan uitstroom van rechtbank Midden-Nederland, en de aanbevelingen hieruit meegenomen.

Eind 2022 heeft de projectgroep de voortgang met het bestuur geëvalueerd en de prioriteiten van de projectgroep voor 2023 besproken. De bouwstenen die als uitgangspunt voor 2022 zijn genomen zullen in die hoedanigheid worden afgesloten.

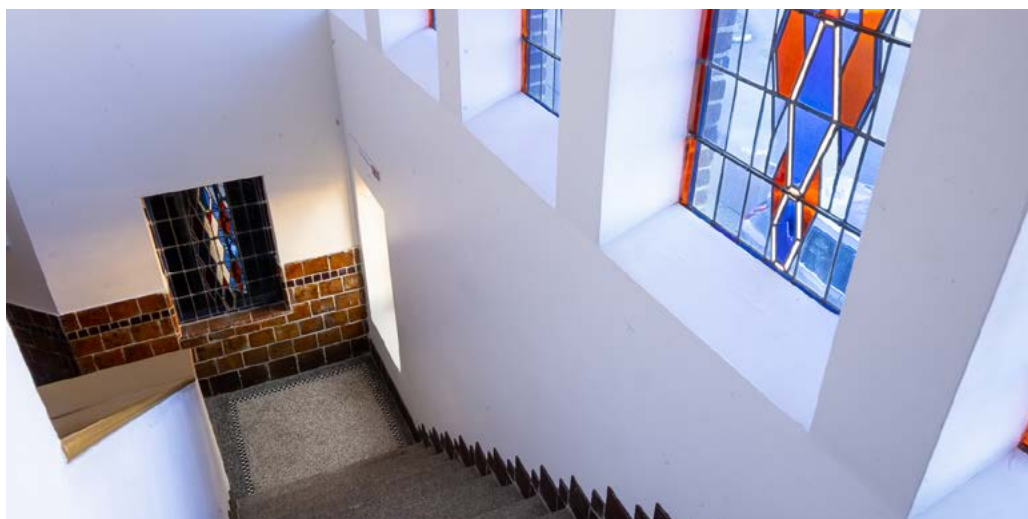
Meer effectieve organisatie

Rechtbank Den Haag streeft naar een professionele en gestructureerde kennisorganisatie. Binnen de rechtbank is blijvend aandacht voor de cultuur van kennisdeling. Dit komt tot uiting in het accentueren van de rol van de kwaliteitscoördinatoren ten aanzien van kennisdeling; het benoemen van de organisatie van kennis als integraal onderdeel van de kwaliteitsparagrafen in de jaarplannen van de teams; als vast onderdeel van (de campagne rondom) P-gesprekken; en bijvoorbeeld het aanbieden van relevante lokale (door o.a. de

informatiespecialist) en externe opleidingen op het gebied van kennistaken en kennisdeling.

Verbeteren van de diversiteit en de inclusiviteit

In 2022 heeft de projectgroep Diversiteit (vooral) ingezet op het breder bekend maken van het onderwerp diversiteit en inclusie binnen de rechtbank, de derde pijler zoals omschreven in het Plan van Aanpak. Het eerste halfjaar stond nog in het teken van naweeën van de coronacrisis en heeft de projectgroep vooral ingezet op online activiteiten, door onder andere het verbeteren en inrichten van de Intro-site en het bekendmaken van de projectgroep door middel van 'face swaps'. Ook is er aandacht besteed aan Internationale Vrouwendag op 8 maart. Deze dag staat elk jaar in het teken van strijdbaarheid en het gevoel van solidariteit van vrouwen overal ter wereld. De projectgroep heeft aan Robine de Lange, de eerste vrouwelijke president van recht-

bank Den Haag, gevraagd om ter ere van deze dag een boodschap in te spreken. Haar persoonlijke verhaal is met een filmpje op Intro geplaatst. Er zijn presentaties gehouden over wat de projectgroep doet bij verschillende overleggen (OLA-overleg en HJO-overleg) en er is verdere samenwerking gezocht met de werkgroep D&I van rechtbank Rotterdam en met de Universiteit Leiden, dependance Den Haag.

Het uiteindelijke doel van de derde pijler van het Plan van Aanpak is dat diversiteit en inclusie geen onderwerp van gesprek meer hoeven te zijn, omdat iedereen erbij hoort en zich welkom voelt. Dit betekent dat je je veilig en thuis voelt op je werk en je niet anders voor hoeft te doen dan je bent. Ook betekent dit openstaan voor andermans culturen, andermans persoonlijke opvattingen over geloof, andermans geaardheid en de inzet van mensen met beperkingen. Om dit te bereiken is een rubriek ingericht op Intro waarin diverse medewerkers van de rechtbank vertellen wat zij hebben met het onderwerp diversiteit en inclusie.

In de tweede helft van het jaar heeft de projectgroep ingezet op diverse activiteiten, zoals het organiseren van een paneldiscussie 'Diversity Day'. Samen met panelleden van de Rijksoverheid werd gesproken over verschillende stellingen zoals: heb je het gevoel dat je (zichtbaar of onzichtbaar) anders bent dan anderen? Verder hebben de panelleden hun visie en ervaringen gedeeld. Door middel van de tool Mentimeter hebben collega's antwoord gegeven op stellingen en vragen. Op deze dag zijn er veel tips binnengekomen waar de projectgroep mee aan de slag is gegaan. Later in het jaar is een brainstormsessie georganiseerd voor alle leden van de klankbordgroep om na te denken over acties voor het komende jaar. Tot deze acties behoort onder andere het aandacht geven aan verschillende feestdagen en het realiseren van een intern diversiteit- en inclusiviteitsnetwerk. Ook heeft de projectgroep een aantal nieuwe leden verwelkomd.

TEAM BESTUURSRECHT 1

Zoutwinning

Halverwege 2022 diende bij rechtbank Den Haag een omvangrijke zaak over zoutwinning in Borgercompagnie, gemeente Veendam. Om zout te mogen winnen, moet toestemming worden gegeven door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Het bedrijf dat zout wil winnen, Nedmag B.V., heeft toestemming gevraagd aan de minister van EZK en een winningsplan 2018 voorgelegd. Nedmag B.V. wil vier nieuwe winningsputten aanleggen en doorgaan met het actief winnen van zout uit twee oude putten (TR-9 en VE-3). De minister heeft grotendeels en onder voorwaarden ingestemd met het winningsplan. De minister heeft ook omgevingsvergunningen verleend voor het verrichten van diepboringen en voor het uitbreiden en renoveren van de locatie Borgercompagnie. Omwonenden maakten zich zorgen over de gevolgen van de zoutwinning en hebben daarom beroepen ingesteld. Eisers vreesden onder meer voor bodemdaling, bodemtrilling en schade. De rechtbank heeft de beroepen over het winningsplan gegrond verklaard omdat het instemmingsbesluit van de minister van EZK niet met de vereiste zorgvuldigheid was voorbereid en op diverse punten onvoldoende was gemotiveerd. De beroepen over het besluit over de omgevingsvergunning voor de diepboringen heeft de rechtbank ook gegrond verklaard. De beroepen over het besluit over de uitbreiding en renovatie van de locatie Borgercompagnie heeft de rechtbank ongegrond verklaard. Het gegrond verklaren van de beroepen heeft als gevolg dat de instemming met het winningsplan en ook de omgevingsvergunning voor de aanleg van twee winningsputten is vernietigd. Dat betekent dat Nedmag B.V. voorlopig geen zout mag winnen en dat de nieuwe putten nog niet kunnen worden ontwikkeld.

TEAM BESTUURSRECHT 2

Beschadigde bankbiljetten

Een man wilde beschadigde bankbiljetten omwisselen bij De Nederlandsche Bank (DNB). Beschadigde bankbiljetten kunnen omgewisseld worden als niet meer dan de helft van een biljet is beschadigd en er geen sprake is van kwade trouw. De man zei dat hij de bankbiljetten in de oven bewaarde en dat zijn ex-vriendin de oven had aangezet om koekjes te bakken. DNB heeft onderzoek gedaan en daaruit kwam naar voren dat bankbiljetten die verbrand zijn in een oven er anders uitzien dan de bankbiljetten van de man. Dat bleek ook na een aanvullend onderzoek met een soortgelijke oven onder de door de man geschetste omstandigheden. Daarom geloofde DNB zijn verhaal niet. De ex-vriendin was inmiddels vertrokken en kon verder geen uitleg geven. DNB wilde de biljetten niet omwisselen en ook niet teruggeven. De bestuursrechter gaf DNB gelijk met de uitspraak van 6 januari 2023. De zaak kreeg ook aandacht [in de media](#) op 23 januari 2023.

TEAM BELASTINGRECHT

No cure no pay

Het fenomeen no cure no pay in belastingrechtzaken groeide in 2022 verder. De bureaus die 'gratis bezwaar en beroep' inzake de WOZ, bpm en parkeerbelastingen aanbieden, dienden grote aantallen zaken in. Deze steeds groter wordende instroom verstoort de reguliere werkstroom door de druk die hierdoor ontstaat op de slechts beperkt beschikbare capaciteit. Achter dit fenomeen zit een verdienmodel gebaseerd op het Besluit proceskosten bestuursrecht. Aanpassingen in die algemene maatregel van bestuur hebben tot op heden geen oplossing gebracht. Er wordt vanuit het departement van Justitie en Veiligheid onderzoek gedaan naar de effecten van dit type bureaus. Vooralsnog wordt in het team Belastingrecht geprobeerd de zaakstroom bij te houden door zaken geclusterd af te doen waar mogelijk. Deze werkwijze heeft in 2022 duidelijk resultaten opgeleverd.

Eind 2022 is een begin gemaakt met het 'uithelpen' van de rechtbank Zeeland-West-Brabant. Het betreft een landelijk project om daar ontstane verstoppingen weg te werken. Rechtbank Den Haag is een van de vijf op het onderwerp rijksbelastingen bevoegde rechtbanken die de rechtbank Zeeland-West-Brabant uithelpt. Zij neemt een deel van de achterstallige zaken voor haar rekening. De eerste zaken, van het cluster Dividendbelasting, zijn in 2022 op zitting behandeld.

TEAM STRAFRECHT

Strafzaak MH17 afgerond

Vlak voor de zomer van 2022 werden het pleidooi, de repliek en de dupliek in de strafzaak MH17 afgerond. Op 17 november 2022 kwam de rechtbank met de uitspraak: 69 zittingsdagen na de start van de strafzaak in maart 2020 veroordeelde rechtbank Den Haag drie verdachten tot een levenslange gevangenisstraf voor het doen verongelukken van vlucht MH17 en de moord op alle 298 inzittenden. De vierde verdachte kreeg vrijspraak. Het uiteindelijke oordeel van de rechtbank is vastgelegd in vier vonnissen. Vrijwel alle zittingsdagen in het Justitieel Complex Schiphol (JCS) werden bijgewoond door een groep van tien tot vijftig nabestaanden en veel (inter)nationale media. De laatste zittingsdag trok nog veel meer belangstellenden. De NOS zond in een live-uitzending van 2,5 uur de uitspraak rechtstreeks uit op NPO 1. Ruim 250 journalisten van binnen- en buitenlandse media woonden in het perscentrum naast het JCS de uitspraak bij. Rechtbank Den Haag verwelkomde op de zittingslocatie JCS ook vertegenwoordigers van de JIT-landen (Australië, België, Maleisië, Oekraïne en Nederland) en de overige *grieving nations* en enkele honderden nabestaanden. Voor een groot aantal van de buitenlandse nabestaanden (met name die uit Australië) was het de eerste keer dat zij een zitting in de MH17-strafzaak bijwoonden. Vanwege COVID-19 konden zij niet eerder naar Nederland reizen en waren ze aangewezen op het volgen van de livestreambeelden van de zittingen.

foto: ANP

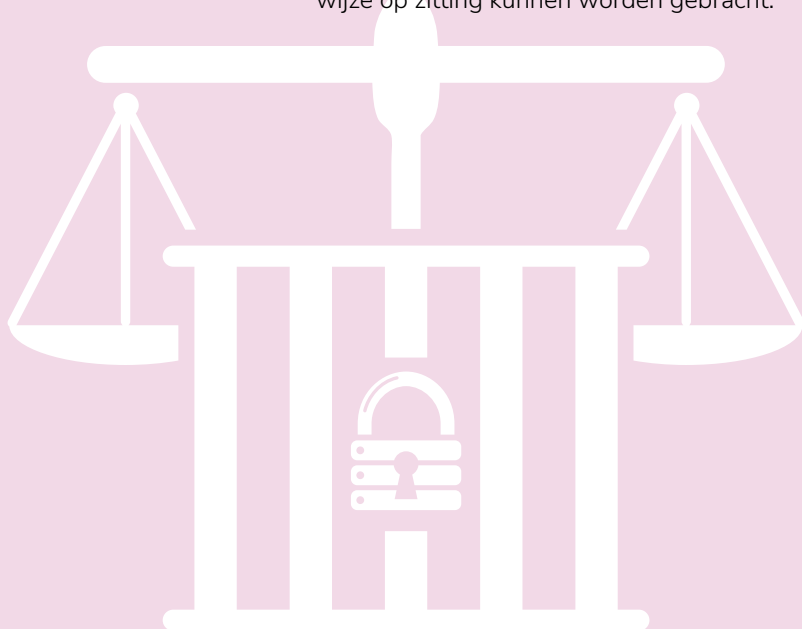
De dynamiek van strafrecht team 2 en de vorming van strafrecht team 4

Het jaar 2022 stond in het teken van de terugkeer naar het 'normale' werken. Vanaf 1 april waren verdachten, getuigen, advocaten, officieren van justitie, medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming en psychiaters van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) weer dagelijks welkom op het kabinet van de rechter-commissaris (in plaats van contact via een video-verbinding – die overigens bij de toetsingen effectief bleek en gebleven is). De dynamiek was weer terug op de werkvloer.

Juist die dynamiek spreekt studenten uit alle geledingen aan. Er meldden zich in 2022 regelmatig kandidaten voor stages. Het kabinet was wederom een kweekvijver voor de juridische ondersteuning en ook in 2022 heeft een aantal collega's met succes de overstap naar een van de zittingsteams gemaakt.

Inmiddels verwerkt het kabinet alle voorkomende onderzoeksactiviteiten digitaal en wordt in nieuwe zaken niet meer met papieren dossiers gewerkt.

Samenwerking met de zittingsteams stond centraal, om zo de werkprocessen optimaal op elkaar af te stemmen. Vanuit het kabinet van de rechter-commissaris kwamen voorstellen om grote of gecompliceerde zaken gestructureerd aan te pakken, zodat strafzaken op voortvarende wijze op zitting kunnen worden gebracht.

Een aantal rechters-commissarissen en griffiers ronden hun werkzaamheden in de MH17-zaak af. Een ander onderzoek raakte in een stroomversnelling en een deel van het kabinet werkt vanaf het voorjaar van 2022 vrijwel fulltime aan een enorm groot drugs- en witwas-onderzoek. Er zijn vele tientallen getuigen (ook in het buitenland) gehoord en honderden beslissingen genomen.

De dagelijkse supersnelrechtzittingen (SSR), waarop zaken staan die zich voor snelle afdoening lenen, zijn in 2022 aangevuld met andersoortige zaken, zoals verzetzaken en gewone politierechterzaken. De SSR-zittingen zijn ook ingezet om zaken die veel media-aandacht kregen snel voor de rechter te brengen, zoals een groep ADO-supporters, verdacht van deelname aan de rellen na de degradatiewedstrijd in mei. Ook was er veel (internationale) aandacht voor de behandeling van de strafzaken tegen de zogenoemde klimaatklevers, de demonstranten die zich hadden vastgeplakt aan het schilderij 'Meisje met de parel'. Een goede, snelle en veilige behandeling van deze bijzondere zaken was mogelijk door een effectieve samenwerking met de bodedienst, de beveiliging, de afdeling voorlichting en de persrechters.

De dynamiek en omvang van team Strafrecht 2, bestaande uit het kabinet van de rechter-commissaris, de strafadministratie en de Verkeerstoren, waren zo groot dat in november team Strafrecht 4 binnen het strafcluster is gevormd. Daarin zijn met een nieuwe team-voorzitter de strafadministratie en de Verkeerstoren samengebracht.

TEAM FAMILIE

Binnen het team Familie worden zaken behandeld waarin de afstammingsrelatie tussen ouders en kinderen wordt vastgesteld. Volgens de Nederlandse wet is de moeder uit wie het kind is geboren automatisch de juridische ouder. Wordt het kind binnen een huwelijk geboren, dan is de partner van de moeder ook juridisch ouder. Maar wie zijn de juridische ouders wanneer een kind is verwekt in het buitenland via hoogtechnologisch draagmoederschap? En wat als gebruik is gemaakt van een anonieme eiceldonor? Maakt het daarbij verschil of de wensouders op een buitenlandse geboorteakte als juridische ouders zijn vermeld? Voor het antwoord op die vragen bestaat nog steeds geen wetgeving.

In 2022 heeft het team Familie ruim twintig complexe draagmoederschapszaken behandeld. In een aantal daarvan is getoetst of het draagmoederschapstraject zorgvuldig heeft plaatsgevonden. Daarbij is gelet op de ingrijpende gevolgen van draagmoederschap voor de rechten en verplichtingen van zowel het kind en de draagmoeder als de wensouders in kwestie. Voor kinderen is het van groot belang om te (kunnen) achterhalen uit wie zij zijn geboren, van wie zij genetisch afstammen en onder welke omstandigheden zij zijn ontstaan en geboren.

In een aantal van deze complexe zaken heeft de rechtbank vastgesteld dat de wensouders gebruik hebben gemaakt van een onbekende eiceldonatrice, waardoor het kind niet (met zekerheid) in staat is om volledig te achterhalen van wie het genetisch afstamt. De rechtbank vond dit in strijd met het fundamentele (mensen)recht van het kind om zijn of haar afstamming te kunnen herleiden. Het gebruiken van een onbekende eiceldonatrice in het traject van draagmoederschap is dus strijdig met een beginsel en waarde die in de Nederlandse rechtsorde als fundamenteel wordt beschouwd. Dit betekent dat de buitenlandse geboorteakte waarop de wensouders als juridische ouders zijn vermeld op basis van een uitspraak van een buitenlandse rechter, niet van rechtswege kan worden erkend. Het feit dat het kind zich als hij/zij 18 jaar wordt kan wenden tot de betreffende kliniek en een verzoek kan indienen om de eiceldonatrice te benaderen, maakt dit oordeel niet anders. Immers, het valt niet met zekerheid te zeggen dat de eiceldonatrice is te achterhalen en zichzelf bekend wil maken. Hierdoor kan voor het kind onduidelijkheid blijven bestaan over zijn of haar afstamming. Het juridisch ouderschap van het kind kan daarom niet via erkenning van de buitenlandse geboorteakte worden vastgesteld.

[ECLI:NL:RBDHA:2022:7216](#) - [ECLI:NL:RBDHA:2022:12564](#)

TEAM JEUGD- EN ZORGRECHT

Team Jeugd- en Zorgrecht behandelt civiele jeugdzaken, zoals onder-toezichtstellingen en uithuisplaatsingen, jeugdstrafzaken en zorgzaken. Die laatste zaken gaan over verplichte zorg (zoals medicatie en opname in psychiatrische ziekenhuizen). Dit zijn zaken die vanwege de problemen die spelen (ook) in het laatste jaar in het nieuws zijn geweest. Voor de civiele jeugdzaken geldt dat door tekorten in jeugdhulp en jeugd-bescherming kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd en geholpen worden en zelfs rechterlijke maatregelen niet altijd (op tijd) worden uitgevoerd. Ook in de psychiatrie is passende hulp, vooral bij complexe problematiek, vaak niet beschikbaar. In het jeugdstrafrecht, waarop hierna verder wordt ingegaan, is het messen- en vuurwapengeweld onder jongeren zeer verontrustend.

Steekpartijen

De toename van het aantal steekpartijen onder jongeren zorgt voor veel maatschappelijke onrust. Het voorhanden hebben van een mes vergroot het risico op daadwerkelijk gebruik daarvan aanzienlijk. Dit leidt tot steeds meer steekincidenten met vaak een zeer ernstige afloop. Het gaat daarbij niet alleen om incidenten tussen individuele jongeren, maar ook om langlopende conflicten tussen grotere rivaliserende jeugdgroepen die op straat met wapens hun ruzies uitvechten. In 2022 behandelde het team Jeugd- en Zorgrecht meerdere omvangrijke zaken op dit gebied. Zo stonden in februari tien jongeren terecht voor hun betrokkenheid bij een steekpartij in juni 2021 bij een basketbalveldje/skatebaan in Zoetermeer. In maart werden drie jongeren berecht voor een steekpartij in december 2021 in een winkelcentrum in Delft. In juli behandelde de rechtbank de zaak [30 Duster](#), waarin vijf jongeren werden verdacht van betrokkenheid bij een steekpartij in mei 2021 tussen twee jeugdgroepen. Daarbij raakte een jongen ernstig gewond. Een van de betrokkenen bij deze laatste steekpartij, een zeventienjarige jongen, werd diezelfde avond doodgestoken door jongeren uit de groep rondom het eerste slachtoffer. Deze zaak werd in oktober behandeld door een zittingscombinatie met rechters en gerechtsjuristen uit het team Strafrecht en het team Jeugd- en Zorgrecht. Negen jongeren, waarvan drie minderjarig, werden vervolgd voor hun betrokkenheid bij deze zaak. Zeven van hen werden [veroordeeld](#) tot straffen variërend van twaalf jaar gevangenisstraf tot een PIJ-maatregel (PIJ staat voor plaatsing in een inrichting van een jeugdige), jeugddetentie en werkstraffen.

TEAM HANDEL

Het team Handel behandelt civiele handelsrechtzaken en bestaat uit ruim 100 rechters, gerechtsjuristen en administratief medewerkers. Het team is onderverdeeld in drie secties: bodem, kort geding en intellectueel eigendom.

Zowel in Haagse bodem- als in kortgedingzaken wordt regelmatig tegen de staat geprocedeerd. Dergelijke zaken gaan vaak gepaard met veel publiciteit en tijdsdruk, terwijl tegelijkertijd een heldere uitleg en zorgvuldige afdoening zijn vereist. Voorbeelden hiervan in 2022 zijn de uitspraak in de vorderingen van de kolencentrales op de staat ([ECLI:NL:RBDHA:2022:12635](#)) en het kort geding van Vluchtelingenwerk Nederland tegen het COA en de staat ([ECLI:NL:RBDHA:2022:10210](#)).

Het team had in 2022 te kampen met een achterstand en te lange doorlooptijden in de secties bodem en intellectueel eigendom. Onder meer vanwege de teruglopende instroom bij de sectie bodem is het gelukt de achterstand voor een deel in te lopen, ondanks de onderbezetting. Daarnaast hebben zogenaamde sprintrechters met hulp van de landelijke inloopkamer extra zaken voor hun rekening genomen en is de 'week van de verdelingen' wederom als versneller ingezet. Wat vooral niet onvermeld mag blijven is dat alle medewerkers zich uitermate betrokken en verantwoordelijk hebben getoond.

Ook bij de sectie intellectueel eigendom is onderbezetting een probleem en de gewenste specifieke expertise maakt het nog lastiger om geschikte kandidaten te vinden. Collega's van diverse rechtbanken hebben bijstand verleend door zaken te behandelen die niet onder de exclusieve bevoegdheid van de Haagse rechtbank vallen. De Haagse rechters konden zich hierdoor richten op de exclusieve octrooizaken. Daarnaast is aan het eind van het jaar een project gestart om de werkprocessen binnen de sectie te optimaliseren.

Ten slotte heeft het team een start gemaakt met een rooster- en planbureau om het roosteren van medewerkers en het plannen van zaken verder te professionaliseren. Het werkproces moet daardoor efficiënter worden en tegelijkertijd een kwalitatief hoogwaardige afdoening bewaken. Het rooster- en planbureau is in de loop van het jaar uitgebreid naar twee roosteraars en drie planners.

TEAM INSOLVENTIES

“Justice must not only be done, but must also be seen to be done.”

Iedere maand ten minste een keer het verhaal van de rechtspraak op het terrein van het schuldenrecht publiekelijk voor het voetlicht brengen was een van de doelstellingen voor 2022 van het team Insolventies. Die doelstelling werd ruimschoots bereikt. Het team was binnen het rechtsgebied gezichtsbepalend. Waar mogelijk werd rechtgesproken in klare taal. Via interviews in tijdschriften, berichten op social media, [video's](#) over de inzet van schuldenfunctionarissen door de rechtbank, het meedoen aan bijvoorbeeld een [kijkje in de keuken van rechtbank Den Haag](#), radio-interviews (o.a.: Heldere taal in rechterlijke uitspraken | NPO Radio 1) en een Nieuwsuur-reportage (Whatsappje van de rechter: hoe krijg je mensen met schulden naar de rechtbank? (nos.nl)) werd door meerdere collega's inzicht gegeven in hoe de rechtbank op dit terrein innovatief en oplossingsgericht opereert. Het team Insolventies concentreert zich op het schuldenrecht: alle zaken met betrekking tot faillissementen, surseances van betalingen, de homologatie van onderhandse akkoorden (WHOA) en schuldsaneringsregelingen (Wsnp). Een door de rechtbank benoemde rechter-commissaris houdt toezicht op de – ook door de rechtbank benoemde – curator of bewindvoerder.

Tegen de verwachting in hebben de corona- en energiecrisis in 2022 vooralsnog niet tot een grote toename van het aantal faillissementen geleid. Het aantal uitgesproken faillissementen en schuldsaneringen was opnieuw historisch laag, al werd in de loop van het jaar een toename van grotere faillissementen merkbaar. Tijdige rechtspraak heeft actief gestalte gekregen binnen het team. Er zijn geen achterstanden opgelopen; de werkvoorraad is aanmerkelijk teruggedrongen. Team-overstijgend is bijstand verleend.

Het team Insolventies is een relatief klein team, waarin circa 25 collega's (rechters, juridische ondersteuning en griffie) op een plezierige wijze met elkaar samenwerken. Kwaliteit, flexibiliteit en innovatie staan hoog in het vaandel. Binnen het team zijn in 2022, naast het primaire proces van zittingen en toezichthouden, verschillende initiatieven (door) ontwikkeld, onder andere op het gebied van de pilot Schuldenrechter en de opstart van het project Wijkrechtspraak bij rechtbank Den Haag.

TEAM KANTON

Voor het team Kanton heeft 2022 in het teken gestaan van het samengaan van de twee afzonderlijke kantonteam: het team Kanton Leiden/Gouda en het team Kanton Den Haag. Na een uitgebreid vooronderzoek in 2021 zijn deze beide teams per 1 januari 2022 organisatorisch samengevoegd tot één team kanton Den Haag. De locaties Leiden en Gouda zijn daarbij gehandhaafd, om de lokale laagdrempelige rechtspraak waarvoor het team Kanton staat te waarborgen. Vanwege deze organisatorische samenvoeging is de managementstructuur gewijzigd en zijn er in maart 2022 voor de locaties Leiden en Gouda twee nieuwe operationeel leidinggevend en aangesteld. Gedurende het jaar zijn alle werkprocessen over de locaties heen geüniformeerd. Dit is een belangrijke eerste stap geweest om locatie-overstijgend te kunnen werken. Al vanaf het tweede kwartaal is er door medewerkers uit diverse geledingen bijstand verleend op andere locaties dan hun 'eigen' locatie. Daarmee is personele krapte door

Kanton Leiden

(langdurige) uitval van collega's en de slechte arbeidsmarkt voor een groot deel ondervangen. Daarnaast zijn de bestaande structuren voor kennisoverdracht verder uitgewerkt en uitgebreid. De maandelijkse kennisgroepbijeenkomsten voor kantonrechters en juridisch ondersteuners worden vanuit alle locaties (digitaal) goed bezocht. Het samengaan van de twee voormalige Kantonteam vergde ook een nadere kennismaking op persoonlijk vlak. Een post-coronaborrel eind maart en met name het teamuitje eind september hebben daarin goed gedaan. Serieuzer was de teamdag in Madurodam op 16 mei. Onder de kundige leiding van trainingsbureau ICM werd er ingegaan op het thema 'feedback' en in het verlengde daarvan de finesses van het prettig en open met elkaar samenwerken. Resultaat is meer inzicht bij de collega's en het management in de behoeftes van de verschillende geledingen en van de individuele collega's rondom de centrale vraag: hoe werken we prettig en veilig samen met elkaar? Al met al een zeer geslaagde dag!

WRAKINGS- EN VERSCHONINGSKAMER

In een rechtsstaat heeft iedereen recht op een onpartijdige rechter. Wraking is een middel voor procespartijen om dit recht af te dwingen. Een rechter kan worden gewraakt "op grond van feiten of omstandigheden waardoor de rechterlijke onpartijdigheid schade zou kunnen lijden". Op zijn beurt kan de rechter, die zich niet voldoende vrij voelt om een beslissing te nemen, verzoeken zich te mogen verschonen.

De wrakings- en verschoningskamer is belast met de behandeling van de wrakings- en verschoningsverzoeken. Wrakingsverzoeken worden in principe op de zitting behandeld. Als het verzoek kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is kan daarop zonder mondelinge behandeling worden beslist. Dit gebeurt in het algemeen door een vaste combinatie van wrakingsrechters (de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en een derde rechter), met ondersteuning van de algemeen secretaris van de wrakingskamer.

In 2022 zijn bij de wrakingskamer 103 wrakingsverzoeken ingediend. Dat is een toename ten opzichte van 2021, toen 89 wrakingsverzoeken werden ingediend. Van de in 2022 ingediende verzoeken zijn er 33 zonder zitting afgedaan. In 2022 zijn 3 verzoeken tot wraking toegevoegd. Er zijn in 2022 geen rechters geweest die hebben berust in

de wraking. In 3 gevallen is er op verzoek een stand-by wrakingskamer geregeld. In die gevallen is er geen wrakingsverzoek ingediend. Ook heeft de wrakingskamer, buiten het vaste rooster om, 2 ad hoc wrakingszittingen gehouden.

Opvallend is dat met name in de tweede helft van 2022 het aantal wrakingsverzoeken behoorlijk is toegenomen. De eerste zes maanden van het jaar zijn er 40 verzoeken binnengekomen en in de laatste zes maanden 63.

Rechtzoekenden lijken in toenemende mate geen genoeg te nemen met de wijze waarop een procedure verloopt. Veel wrakingsverzoeken zijn gebaseerd op onwelgevallige procedurele / tussenbeslissingen, bijvoorbeeld de afwijzing van een verzoek om aanhouding. Dergelijke beslissingen leveren in beginsel geen grond voor wraking op. Ook komt het regelmatig voor dat een rechtzoekende betrokken is in meerdere procedures en in verschillende procedures overgaat tot het indienen van wrakingsverzoeken. Eén verzoekster heeft in verschillende zaken en bij herhaling een wrakingsverzoek ingediend en kort daarna weer ingetrokken. In die zaken had zij verzocht om uitstel van de zitting, dat verzoek was afgewezen en door het wrakingsverzoek bewerkstelligde zij dat de zitting alsnog werd uitgesteld. Om deze handelwijze een halt toe te roepen, heeft de wrakingskamer uiteindelijk na de intrekking van een wrakingsverzoek toch een beslissing genomen. Hierin heeft de wrakingskamer geoordeeld dat verzoekster misbruik van recht maakte en is aan haar een wrakingsverbod opgelegd.

Gezien het voorgaande en ook in verband met een gerechtvaardigde inzet van publieke middelen is er met ingang van de tweede helft van 2022, vaker dan voorheen, voor gekozen om een wrakingsverzoek schriftelijk af te doen. Ook is sindsdien vaker een wrakingsverbod opgelegd. Naar verwachting zet deze trend zich in 2023 voort.

BEDRIJFSVOERING

Eén bedrijfsvoeringsteam dat optimaal en efficiënt samenwerkt is een randvoorwaarde voor het realiseren van de doelen van onze rechtbank. In 2022 is dan ook in het bijzonder geïnvesteerd in de verdere samenwerking en verbinding tussen de teams/units Facilitair, Front, Planning Financiën en Verantwoording (PFV), Informatievoorziening (IV), Communicatie en Voorlichting (C&V), het bestuurssecretariaat, de controller en P&O.

Samen zijn wij verantwoordelijk voor de ondersteuning van de rechtbank, de facilitaire ondersteuning van het Paleis van Justitie waarmee wij tijdige, transparante, toegankelijke en toekomstgerichte rechtspraak mogelijk helpen maken. Een mooie taak die we als gezamenlijk managementteam bedrijfsvoering graag oppakken.

Tijdig en transparant

Om nieuwe medewerkers tijdig aan te trekken en te behouden investeerden we in 2022 extra in onze arbeidsmarktcommunicatie en het werving- en selectiebeleid. We lanceerden een onboarding-app, waarmee we nieuwe collega's enthousiasmeren, wegwijs maken binnen zowel de Rechtspraak als de rechtbank en blijven informeren. Ook bleven wij teams ondersteunen bij het inzichtelijk krijgen van de teamresultaten en hielpen we bij het inzetten van nieuwe digitale ontwikkelingen in de huidige werkprocessen, zoals meer hybride zittingen en vaker werken met gedigitaliseerde documenten.

Toegankelijk en toekomstgericht

Om ons aansprekende gerechtsgebouw toekomstgericht in te richten zijn in 2022 aanzienlijke stappen gezet. Het voorbereiden van de grote vernieuwingsopgave van het Paleis van Justitie in Den Haag is in gang gezet. Samen met het Rijksvastgoedbedrijf is het programma van eisen voor de vernieuwbouw van het Paleis opgesteld en is een aansprekende architect gezocht.

Er is een schuifplan ontwikkeld waardoor we tijdens de verbouwing de rechtbank open kunnen houden. In de tussentijd blijven we aandacht houden voor de leefbaarheid van de bestaande gebouwen om ook tijdens de (voorbereidingen) van de vernieuwbouw een aantrekkelijke en toegankelijke werkomgeving te bieden. We verbeterden de toegankelijkheid en behaalden daarmee het bronzen certificaat van Ongehinderd voor integrale toegankelijkheid. Ook verbeterden we het binnenklimaat en blijven we werken aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van de werkomgeving van het gebouw, de zalen en werkplekken. Dat deden we niet alleen in Den Haag, maar ook in Leiden, Gouda en Zoetermeer.

Vanwege maatschappelijke ontwikkelingen moeten we (helaas) ook steeds meer aandacht geven aan de veiligheid van zowel onze medewerkers als procespartijen en bezoekers. Eind 2022 hebben we om die reden het entreegebied van het Paleis niet alleen mooier en functioneler maar ook veiliger gemaakt en zijn onze organisatie en bijbehorende (werk)processen nog beter ingericht op de meer risicovolle zaken.

De Rechtspraak is een dynamische organisatie in het hart van de samenleving waaraan alle bedrijfsvoeringsonderdelen samen met de primaire procesteams van de rechtbank een belangrijke bijdrage leveren.

TOELICHTING OP DE RESULTATEN

Productie

Lamicie-productie

De volgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de productie in 2022:

Lamicie-productie 2022 in vergelijking met 2021 en de begroting 2022

Zaakscategorie	2021 Begro- ting (#)	2021 Realisa- tie (#)	2021 Verschil (%)	2022 Begro- ting (#)	2022 Realisa- tie (#)	2022 Verschil (#)	2022 Verschil (%)
Handelszaken	4.843	3.124	-1.719	5.622	3.433	-2.189	-39%
Familiezaken	18.872	19.431	559	19.132	18.090	-1.042	-5%
Civiel kort geding	3.100	2.954	-146	3.070	2.842	-228	-7%
Bestuurszaken alg.	4.273	4.189	-84	4.445	4.493	48	1%
Vreemdelingenzaken	4.263	2.801	-1.462	4.243	2.845	-1.398	-33%
Belastingzaken	3.847	3.881	34	4.490	4.366	-124	-3%
Strafzaken	19.170	19.057	-113	17.797	17.505	-292	-2%
Kantonzaken	92.346	88.223	-4.123	87.574	82.078	-5.496	-6%
Totaal	150.714	143.660	-7.054	146.373	135.652	-10.721	-7%

Handelszaken

Handel

Het aantal afgehandelde bodemzaken is 1% hoger dan de bestuursafpraak. De instroom was relatief laag (15% lager dan de begroting), waardoor in 2022 kon worden gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden. Dit was mede mogelijk doordat er in 2022 relatief beperkte inzet nodig was voor megazaken en ook is een deel van de bodemzaken (ca. 64) mede met hulp van de inloopkamer afgedaan. Met name handelsrekenen (-20%) en kort gedingen (-10%) bleven wel flink achter bij de bestuursafpraak. Oorzaak daarvan is vooral de gedaalde instroom.

Insolventies

In 2022 is de totale realisatie bij het team Insolventies circa 35% lager dan begroot. De uitstroom van het aantal faillissementsrekenen lag 38% lager dan de bestuursafpraak en het aantal Wsnp-rekenen lag 27% lager. Oorzaak is de achterblijvende instroom. Als gevolg van deze lage instroom bleef ook de instroom van het aantal toezichtszaken achter bij de begroting (-38%). Deze lage instroom kon niet anders dan leiden tot een lage uitstroom.

Familiezaken

De productie van familiezaken is in aantallen 5% onder de bestuursafpraak uitgekomen; binnen de categorieën zijn echter wel redelijke verschillen. Gemeenschappelijke echtscheidingsverzoeken bleven 35% achter bij de bestuursafpraak door een lage instroom. De instroom van eenzijdige scheidingsverzoeken en de voorlopige voorzieningen daalde ook flink (resp. -14% en -12%), maar dat had een kleiner effect omdat er nog voorraad kon worden weg-gewerkt. De productie kwam wel iets lager uit dan verwacht (resp. -1% en -6%). Alimentatiezaken (-11%) en zaken over gezag en omgang (-2%) waren er ook minder dan verwacht. Bij de alimentatie-zaken is ook de inloopkamer ingezet: zo'n 83 zaken zijn in 2022 overgedragen. De instroom van Wvvgg- en OTS-zaken is in 2022 resp. 9% en 15% lager uitgevallen dan begroot, hoogstwaarschijnlijk door het personeelstekort in de zorg. Voor 2023 is de afspraak verlaagd, maar ook die aantallen zullen in 2023 waarschijnlijk niet worden gehaald.

Alleen bij Boek 1- en adoptiezaken (+8%) was sprake van meerwerk. In de Lamicie-productie zitten ook de registraties in het gezagsregister. Deze kwamen 7% hoger uit dan begroot.

Civil kort geding

Kort geding - handel

De daling in het aantal kortgedinghandels-zaken wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere instroom. Omdat al deze procedures een korte doorlooptijd hebben, had deze verminderde instroom (-13%) direct gevolgen voor de gerealiseerde uitstroom. In 2021 lag de instroom juist 6% hoger dan de verwachting, mede door een groot aantal

coronagerelateerde zaken. Dat was in 2022 minder het geval.

Voorlopige voorziening/dwangakkoorden - schuldsanering

De instroom van het aantal voorlopige voorzieningen/dwangakkoorden lag 34% lager dan begroot. Het gevolg hiervan was dat ook de uitstroom lager is uitgekomen dan was begroot (-29%).

Bestuurszaken algemeen

Er zijn 22% meer variazaken ingestroomd; met name het aantal toeslagzaken (zgn. NTB's) is hier debet aan. Vervolgens zijn er 25% meer zaken uitgestroomd dan begroot. Minder SV- en bijstandszaken (-30% resp. 17%) werden afgedaan. Daarentegen werden ondanks dat er 21% minder (M) AW-zaken zijn ontvangen 10% meer zaken afgedaan dan was begroot. In 2022 zijn er dit jaar minder uitspraken van de enkelvoudige kamer (EK) en meervoudige kamer (MK) na een zitting afgedaan en zijn er meer zaken ingetrokken en zogenaamde kennelijke uitspraken uitgestroomd dan was begroot.

Vreemdelingenzaken

De instroom bij de vreemdelingenzaken lag 7% lager (-233) dan intern was begroot. De verschillen tussen de soorten vreemdelingen-zaken zijn groot. Zo zijn er 152% meer VA-zaken ontvangen (veel zgn. NTB's) en zijn er 22% minder reguliere zaken dan begroot ontvangen, maar is slechts 3% minder uitgestroomd (voorraadmutatie: -241 dossiers). Mede doordat er minder (31%) kortlopende procedures (Bewaring, AA en Dublin) zijn ingestroomd, bleef om die reden ook de uitstroom achter. De totale voorraad is licht opgelopen; de oorzaak hiervan is dat er nog ruim 400 VA-zaken (NTB's) moesten worden

aangehouden in afwachting van een uitspraak van de Raad van State. Omdat er inmiddels een uitspraak is gedaan, zal deze voorraad in 2023 uitstromen.

Belastingzaken

In totaal zijn er 14% meer zaken (+600) ingestroomd dan begroot (Rijksbelasting: -25%/lokale belasting: +50%). De instroom van de WOZ-zaken door 'no cure no pay'-bureaus is hier debet aan. De uitstroom lag een fractie lager dan was begroot. Er zijn meer uitspraken van de enkelvoudige kamer (EK) en minder vereenvoudigde afdoeningen en intrekkingen afgedaan dan was gepland. Ondanks dat de bestuursafpraak nagenoeg is gerealiseerd, is de voorraad door de hoge instroom van de WOZ-zaken en een tekort aan rechterscapaciteit opgelopen.

Strafzaken

Door een laag afdoeningsprofiel bij de MK- en PR-zaken zijn de afspraken 2022 niet gehaald.

Het MK-afdoeningsprofiel is door een hoog aanhoudingspercentage (met veel pro-formazaken) uitgekomen op 2,18 MK-vonnissen per zitting tegen een afspraak

van 2,56 (de instroom was wel toereikend). Dit is een verbetering ten opzichte van 2019 en 2020 (resp. 2,05 en 1,96), maar leidt nog wel tot een minderproductie van 247 MK-vonnissen.

Het EK-afdoeningsprofiel is door een lage instroom uitgekomen op 5,56 EK-vonnissen per zitting. Dit is een verslechtering ten opzichte van 2019 en 2020 (resp. 6,30 en 5,62) en heeft geleid tot een minderproductie van 369 EK-vonnissen.

Voor jeugdstrafzaken geldt: voor 2 (niet begrote) megazaken en het rechterstekort zijn minder JMK- respectievelijk JEK-zittingen gedaan (-8%). De JEK-voorraad loopt flink op.

Kantonzaken

De belangrijkste oorzaak voor een lagere productie dan begroot is de tegenvallende instroom dagvaardingen. Dit wordt vooral gerelateerd aan de situatie rondom ambts-halve toetsing. In 2023 is de begroting hierop bijgesteld. De uitstroom van de beheerszaken bleef ook achter bij de afspraken, daar speelt de lastige arbeidsmarkt – en daardoor een te lage bezetting – een grote rol in.

Niet-Lamicie-productie

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de productie op de niet-Lamicie-productgroepen.

Niet-Lamicie-productie 2022 in vergelijking met 2021 en de begroting 2022

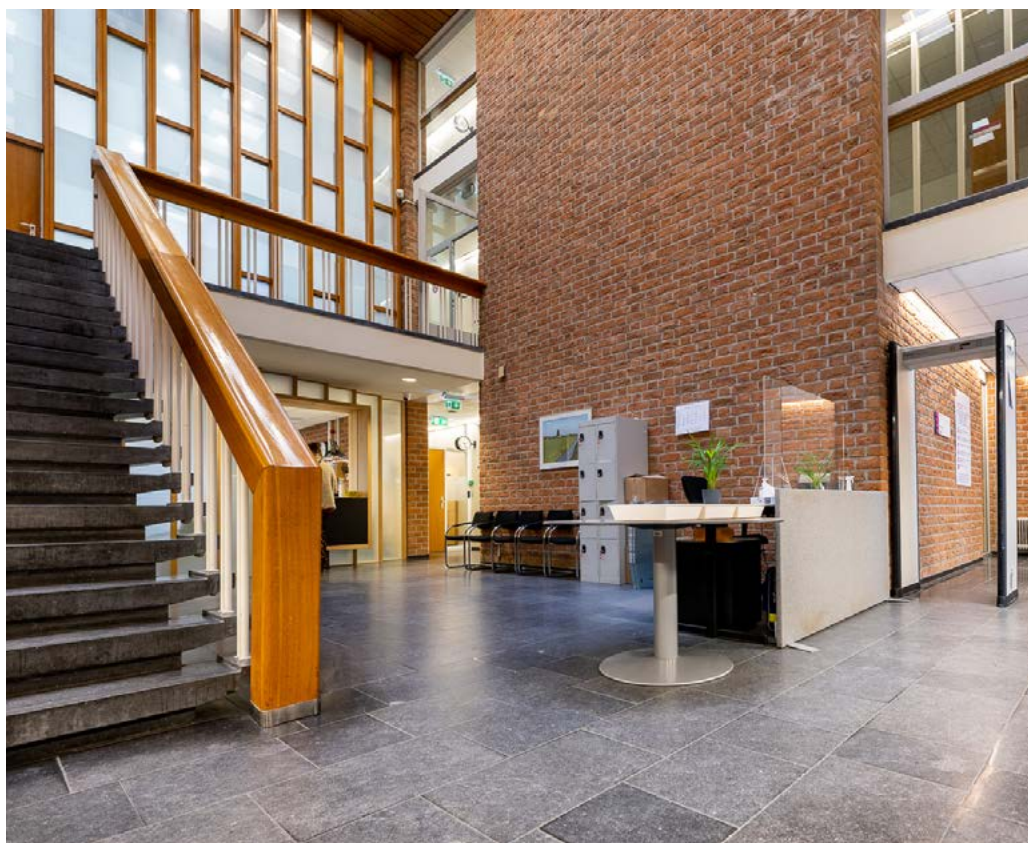
Realisatie niet-Lamicie	2021 Begroting (#)	2021 Realisatie (#)	2022 Begroting (#)	2022 Realisatie (#)
Octrooizaken				
Afdoening octrooizaken	150	124	150	158
Megazaken Civiel				
Megazaken Civiel (realisatie in uren)	1526	2296	3026	726
Kamer van Toezicht				
Beslissingen	60	46	60	51
Overige afdoeningen	25	13	25	7
Commissie van Toezicht				
Beslissingen beslagcommissie (CvT)	1.200	1.286	1.200	1.321
Andere afdoening (CvT)	1.800	1.614	1.800	1.712
Megazaken Straf				
Megazaken (realisatie in uren)	354	489	375	478

Octrooizaken

De instroom van octrooizaken bedroeg in 2022 149 procedures (2021: 116 procedures). Dit betrof allemaal zaken in het intellectueel eigendomsrecht die exclusief door rechtbank Den Haag worden afgedaan. De gestegen instroom kon worden bijgehouden, want in 2022 zijn 158 procedures afgedaan. De sectie IE heeft al enkele jaren te maken met een toegenomen complexiteit van zaken en de doorlooptijd is dan ook vaak lang.

Megazaken Civiel

Voor zaken of zakenclusters die tot meer dan 500 uur inzet hebben geleid wordt een niet-Lamicie-vergoeding verstrekt, dit betreft de zogenaamde megazaken Civiel. In 2022 zijn in rechtbank Den Haag relatief weinig nieuwe zaken behandeld die zouden kunnen uitgroeien tot megazaak en waarvan de uren apart zijn geregistreerd. In 1 nieuw cluster van zaken werd uitspraak gedaan in 2022 (totaal 3 zaken) en werd ook voldaan aan de norm voor 'megazaak'. In enkele zaken is gebleken dat, ondanks de verwachting dat ze zouden uitgroeien tot megazaak, tot en met de afdoening in 2022 uiteindelijk minder dan 500 uur aan de zaak of het cluster is besteed.

Kanton Gouda

Kamer van Toezicht

In 2022 zijn in totaal 55 procedures ingestroomd. In 2021 waren dit 62 procedures, waarvan enkele in het afgelopen jaar zijn afgerond. De meeste afgeronde procedures (51 van 58) zijn met een beslissing afgedaan.

Commissie van Toezicht

In 2022 zijn in totaal 3033 klachten afgehandeld, 1% meer dan de bestuursafpraak van 3000, volledig veroorzaakt door de categorie 'beslissingen beslagcommissie'.

Megazaken Straf

In 2022 is de productie van megazaken met 478 zittingsuren ruim boven de bestuursafpraak van 375 zittingsuren uitgekomen. Belangrijkste reden hiervoor dat er voor 54 uur aan jeugdmegazaken heeft plaatsgevonden, terwijl geen jeugdmegazaken waren afgesproken.

FINANCIEEL RESULTAAT

Rechtbank Den Haag heeft het boekjaar 2022 afgesloten met een financieel tekort van (afgerond) € 7,0 mln. Dit is het resultaat vóór het beroep op de hardheidsclausule.

Onderstaande tabel bevat een specificatie van de begrote en gerealiseerde opbrengsten en kosten.

Staat van baten en lasten 2022

In de begroting 2021 werd uitgegaan van een negatief resultaat van € 4,3 mln. De uiteindelijke realisatie is € 2,7 mln. negatiever. De belangrijkste oorzaak betreft de minderproductie van € 6,6 mln., veroorzaakt door een lagere instroom van zaken, onderbezetting bij de rechters en een lagere productiviteit, mede door een hoog ziekte-verzuim.

Samenvatting staat van baten en lasten

Baten (€)	Begroot 2022	Realisatie 2022	Vershil
Bijdrage Rvdr	78.788.750	81.303.663	2.514.912
Meer/minderproductie	-	-6.566.163	-6.566.163
Overige bedrijfsopbrengsten	2.121.290	2.378.703	257.413
Totaal opbrengsten	80.910.040	77.116.202	-3.793.838
Totaal kosten	85.239.273	84.104.246	-1.135.027
Resultaat	4.329.233-	6.988.044-	2.658.811-

Een korte toelichting op de verschillende posten uit de staat van baten en lasten:

- De minderproductie betreft de combinatie van minderwerk op de Lamicie-productie en meerwerk op de niet-Lamicie-productie. Een toelichting op de productie-resultaten is opgenomen in het voorgaande hoofdstuk. De minderproductie wordt ten dele gecompenseerd door lagere kosten.
- De gerealiseerde kosten 2022 zijn in totaliteit ongeveer € 1,1 mln. lager dan begroot. De belangrijkste verklaring voor de lagere kosten is de personele onderbezetting, met name bij de rechters en de bedrijfsvoering. Daar staat tegenover

dat er meer juridische en administratieve ondersteuning is ingezet. Daarnaast waren de overige personele kosten lagere dan gepland onder andere door lagere opleidingskosten. De exploitatiekosten wagen hoger dan begroot, door gestegen kosten voor schoonmaak en energie.

- De bijdrage Raad voor de Rechtspraak was hoger, hoofdzakelijk vanwege de ontvangen compensatie voor de cao-, premie- en prijsstijgingen en financiële bijdragen voor verschillende projecten. Daar stonden echter hogere kosten tegenover.

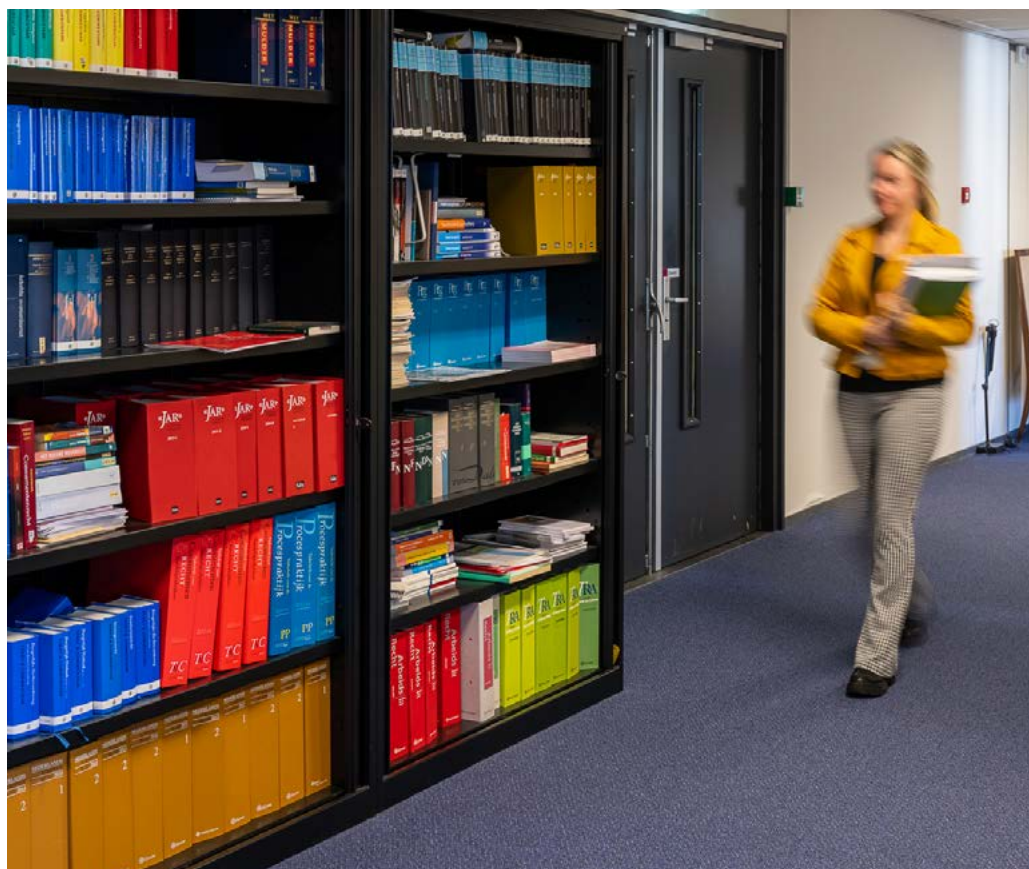
Eigen vermogen

Het eigen vermogen aan het begin van 2022 was € 0. Door het financieel tekort waarmee 2022 is afgesloten ontstaat een negatief eigen vermogen van € 7,0 mln.

Op basis van afspraken met de Raad voor de Rechtspraak doet de rechtbank een beroep op de hardheidsclausule. Hierop kan een beroep worden gedaan indien er sprake is van een forse gerealiseerde minderproductie binnen een productgroep als gevolg van een substantieel lagere instroom van zaken dan waarmee bij de bestuursafpraak rekening was gehouden.

Voor de productgroepen Handel, Insolventies en Bestuursrecht voldoet de rechtbank aan alle gestelde voorwaarden. Het totale beroep op de hardheidsclausule heeft een omvang van € 2,2 mln.

Na verwerking van de hardheidsclausule resteert een negatief eigen vermogen van € 4,7 mln. In de aanschrijving voor de jaarverantwoording is opgenomen dat dit zonder terugbetalingsverplichting door de Rvdr zal worden aangevuld. De facto begint de rechtbank 2023 met een eigen vermogen van € 0.

Kanton Leiden

KWALITEIT EN KENGETALLEN

Doorlooptijden

De landelijke dashboards worden nog steeds verder doorontwikkeld om meer inzicht te bieden in de verschillende zaakstromen en soorten trajectonderdelen. Voor de zaakstromen van Bestuursrecht (1e aanleg) en Handel en Kanton (1e aanleg) is de ontwikkeling het verst. In het hoofdstuk over tijdige rechtspraak zijn de behaalde percentages toegelicht.

Overige kwaliteitsnormen en kengetallen

Rechter-plaatsvervangers

In 2022 zijn er 63 personen ingezet als rechter-plaatsvervanger, zowel op basis van een aanwijzing (gepensioneerde rechters met een aanstelling) als op afroepbasis. Rechter-plaatsvervangers zijn in 2022 414 keer ingezet (2021: 513).

Rechters in opleiding (Rio's)

Het afgelopen jaar zijn 14 Rio's ingestroomd (2021: 12). 8 hebben hun opleiding afgerond. Eind 2022 waren er in totaal 30 rechters bij de rechtbank in opleiding (eind 2021: 28).

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim over 2022 is 6,2% - 6,3%. Dit is als volgt verdeeld naar functiegroep:

Meerjarige ziekteverzuimpercentages

	RA	GA
2020	3,9%	5,8%
2021	3,5%	5,7%
2022	4,7%	6,6%

Het rechtbankbrede beeld over de jaren heen is als volgt:

Meerjarige ziekteverzuimpercentages verdeeld naar verzuimcategorie

	Gemiddeld	Kort (1-7 dagen)	Middellang (8-42 dagen)	Lang (43-365 dagen)	Extra lang
2020	5,3%	0,5%	1,1%	2,9%	0,8%
2021	5,2%	0,5%	1,1%	2,9%	0,7%
2022	6,2%	0,9%	1,4%	3,2%	0,7%

We zien in 2022 een (verwachte) stijging van het korte, middellange én het lange verzuim. Dit zowel bij GA als bij RA. Het extra lange verzuim (langer dan één (1) jaar) is vrijwel gelijk gebleven, waar het alleen voor de RA iets hoger ligt: van 0,4% naar 0,5%. De ontwikkelingen van de rechtbank komen overeen met de rechtspraakbrede ontwikkelingen.

Doorlopende acties met betrekking tot het ziekteverzuim die wij ook in 2023 zullen doorzetten zijn: (1) het opstellen van verzuimanalyses, -targets en gezondheidsplannen per team in brede zin (aandacht voor de verschillende doelgroepen, proactief beleid); (2) het inzetten van de Mental Check Up (MCU); (3) het vergroten van kennis en vaardigheden van leidinggevenden. Eveneens blijft er in 2023 aandacht voor het voeren van frequent-verzuimgesprekken om het langdurig verzuim op termijn terug te dringen.

Werkdruk, vitaliteit en motivatie

Rechtbank Den Haag heeft een plan van aanpak verzuimreductie opgesteld om het rechtbankbrede verzuim eind 2023 terug te dringen naar 4%. Om deze doelstelling te realiseren ligt de focus op het verder optimaliseren van het verzuimbeleid en de verzuimbegeleiding en het ontwikkelen van een rechtbankbreed en teamgericht vitaliteitsbeleid.

Vitaliteit moet een onderdeel worden van de bedrijfsstrategie, waarbij wij aansluiten bij onze pijler uit het meerjarenplan 2020-2022 'Gezond en in balans' evenals bij onze strategische visie op duurzame inzetbaarheid. Hiermee vindt een verschuiving plaats van reactief naar (pro)actief beleid, met een

positieve bijdrage aan de verzuimreductie. Daarnaast sluiten wij aan bij de landelijke werkgroepen duurzame inzetbaarheid, diversiteit en vitaliteit.

Rechters, juridisch medewerkers en andere medewerkers voeren hun werk steeds vaker onder uitdagende omstandigheden uit. Om fysiek en mentaal gezond te blijven, is veerkracht van essentieel belang en een onderdeel van vakmanschap. Een medewerker die veerkrachtig is, kan succesvol functioneren in uiteenlopende omstandigheden.

Rechtbank Den Haag biedt hiervoor het instrument Mental Check Up (MCU) aan. Door het Mental Check Up-gesprek, wat gevoerd wordt met een psycholoog, wordt inzichtelijk welke belastende aspecten de medewerker in zijn/haar werk ervaart en welke hulpbronnen hij/zij heeft en kan inzetten. Dit verhoogt de arbeidsvreugde en draagt bij aan het verminderen van verzuim als gevolg van werkdruk en stress. In 2022 zag rechtbank Den Haag een toename in het aantal ingezette MCU's; ook in 2023 zullen wij dit als instrument voor fysieke en mentale gezondheid blijven inzetten.

In 2022 is er blijvend aandacht geweest voor de professionalisering van de leidinggevenden en hun rol in de uitvoering van het verzuim-/vitaliteitsbeleid binnen hun team. Dit wordt in 2023 doorgezet middels de SMT-jaarkalender (SMT staat voor Sociaal Medisch Team) door het aanbieden van verschillende workshops. Door effectieve interventies in te zetten kan langdurig verzuim worden voorkomen en de inzetbaarheid van medewerkers worden geoptimaliseerd.

Ten slotte blijven wij, in aanvulling op onze visie voor lokale mobiliteit en in relatie tot duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers, het instrument TMA (Talent en Motivatie Analyse) aanbieden.

Personeelsgesprekken

Het percentage gevoerde en geregistreerde gesprekken laat in 2022 een vrijwel gelijk percentage zien als in 2021, met een daling bij RA. Dit heeft met name te maken met het feit dat het registreren en accorderen van personeelsgesprekken vertraging oploopt; de gesprekken zelf zijn merendeels wel gevoerd.

Onderzoek met betrekking tot de geconstateerde percentages heeft ons geleerd dat de verschillen in gevoerde tegenover gevoerde én geregistreerde personeelsgesprekken ook in 2022 met name liggen in:

- de volledigheid en juistheid van het registreren van de personeelsgesprekken;
- de invloed op de percentages van medewerkers die vertrekken, medewerkers die beginnen en (langdurig) zieke medewerkers;
- nieuwe leidinggevenden die pas later personeelsgesprekken voeren.

In 2022 is er opnieuw op verschillende manieren aandacht besteed aan het voeren en registreren van personeelsgesprekken. Zo zijn er op Intro verschillende berichten verschenen¹ en zijn de personeelsgesprekken in verschillende overleggen (HJO en OLA) opnieuw onder de aandacht gebracht. Voor leidinggevenden is er een aparte Intro-site 'gereedschapskist leidinggevenden', waar leidinggevenden zowel voor RA als voor GA verdere informatie kunnen vinden over het voeren van personeelsgesprekken, te bespreken onderwerpen, de kaders, de wijze van registreren et cetera. Als onderdeel van het jaarplan P&O 'Basis op orde' evenals het verder professionaliseren van onze leidinggevenden, zal deze pagina in 2023 worden geactualiseerd en periodiek onder de aandacht worden gebracht. Eveneens zullen er bij voldoende vraag opnieuw trainingen worden aangeboden voor het voeren van een goed personeelsgesprek.

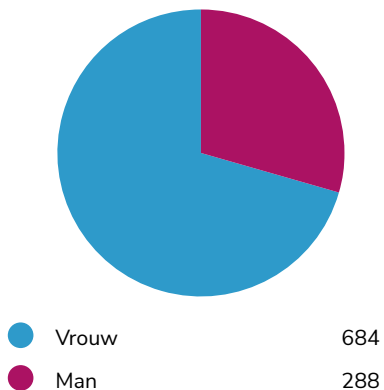
Percentage gevoerde én geregistreerde personeelsgesprekken in 2021 en 2022 per functiegroep

	Personeelsgesprekken				Norm
	RA	GA JO	GA AO	Totaal	
2021	55%	52%	65%	59%	80%
2022	47%	60%	66%	60%	80%

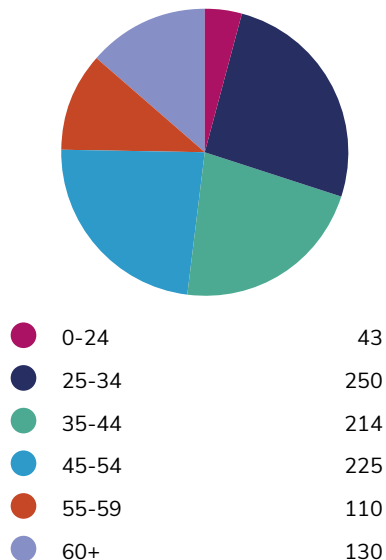
1 'Het personeelsgesprek: gun jezelf de tijd'; 'Maak je (goede) keuzes, zorg je goed voor jezelf en behoud je werkplezier?'; 'Ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan'; 'Wat is jouw belangrijkste ontwikkeling van het afgelopen jaar?'

ALGEMENE CIJFERS

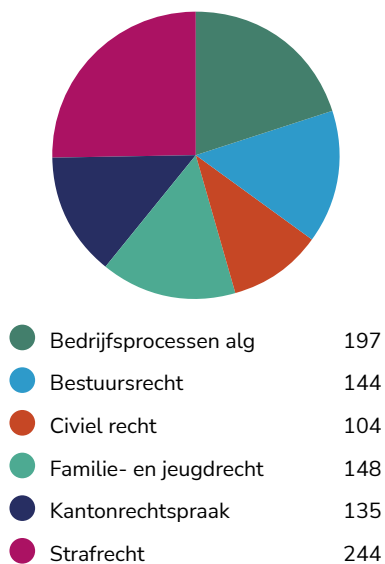
Medewerkers naar geslacht

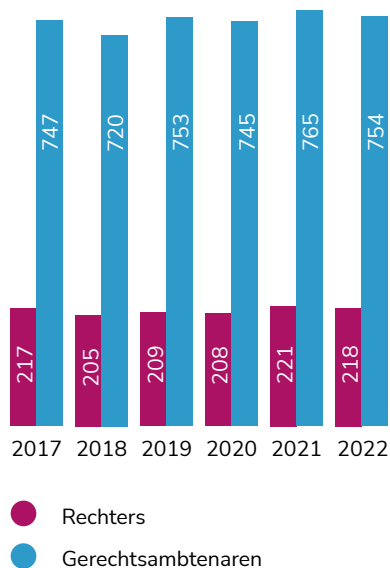
Medewerkers naar leeftijd

Medewerkers per cluster

Medewerkers per jaar

Medewerker naar functie

218 rechters

309 juridische ondersteuning

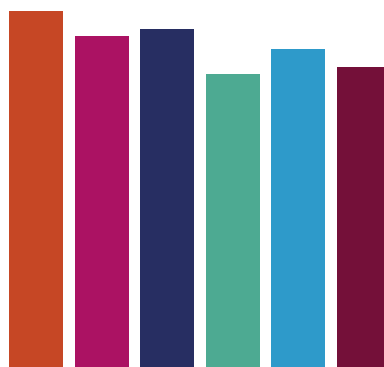

283 administratie

162 bedrijfsvoering

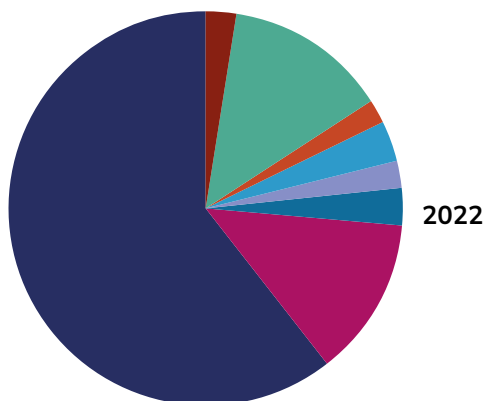
Rechtszaken per jaar

2017	160.733
2018	149.192
2019	152.318
2020	132.505
2021	143.660
2022	135.652

Rechtszaken per categorie

	2018	2019	2020	2021	2022
Handelszaken	5.197	4.503	3.654	3.124	3.433
Familiezaken	17.682	18.584	17.938	19.431	18.090
Civiel kort geding	3.549	3.336	3.014	2.954	2.842
Bestuurszaken alg.	4.601	3.914	3.943	4.189	4.493
Vreemdelingenzaken	3.624	4.097	3.142	2.801	2.845
Belastingzaken	4.045	4.121	3.340	3.881	4.366
Strafzaken	19.061	19.303	18.443	19.057	17.505
Kantonzaken	91.433	94.460	79.031	88.223	82.078

Cijfers centrale informatiebalie

872 getuigen
87 deskundigen

8.643 tolken,
ingezet bij OM
en Rechtbank

2.355 geleverde
vertalingen

38.670 afgegeven
apostilles*

10.567 afgegeven
legalisaties*

* Bij een apostille is de verklaring van de rechtbank voldoende om een handtekening in het buitenland te laten accepteren. Voor landen die niet bij het apostilleverdrag zijn aangesloten moet er ook nog een stempeltje van buitenlandse zaken en ambassade betreffende land bij. Dat proces heet legalisatie.

COLOFON

Het Jaarverslag 2022 is een uitgave
van rechtbank Den Haag.

Publicatie maart 2023

Redactie

Afdeling Communicatie en Voorlichting

Financieel resultaat

Afdeling Planning, Financiën en Verantwoording

Fotografie en illustraties

eigen beeld Rechtspraak

Ontwerp

Corps, Den Haag

www.rechtspraak.nl

voorlichting.rb.den.haag@rechtspraak.nl

